

Aure kommune

Livskraft og samarbeid

RÅDMANNENS FORSLAG TIL HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2021-2024

BUDSJETT 2021

Foto/drone: Tor Arne Ulfnes

Arkivsaknr.: 20/00450

Innhold

1	Innstilling om skatte- og budsjettvedtak	4
2	FELLES INNSATS FOR EN BEDRE KOMMUNE.....	8
2.1	Utfordringer og muligheter	8
2.1.1	Klima og miljø	8
2.1.2	Sosiale forhold	8
2.1.3	Økonomi	9
3	BEFOLKNINGSUTVIKLING OG DEMOGRAFI-KOSTNADER.....	10
3.1	Befolkningsutvikling - alderssammensetning.....	10
3.2	Folketall etter alder og kjønn	11
3.3	Demografikostnader.....	12
3.4	Planstrategi.....	12
3.5	Samfunnssikkerhet og kommunalt beredskap.....	13
3.6	KOSTRA – utvalgte nøkkeltall 2019	13
3.7	Sysselsetting	14
4	ORGANISASJON.....	15
4.1	Politisk organisering	15
4.2	Administrativ organisering	15
4.3	Medarbeidere.....	16
5	ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER.....	17
5.1	Innledning.....	17
5.2	Statsbudsjettet - Det økonomiske opplegget for 2021	17
5.3	Statsbudsjettets innvirkning på Aure kommune – de frie inntektene mv.	19
5.3.1	De frie inntektene.....	19
5.3.2	Utgiftsutjevningen	20
5.3.3	Inntektsgarantiordningen - INGAR	21
5.3.4	Kompensasjon for tapte inntekter som følge av endringen i eiendomsskatteloven	21
5.3.5	Skatteinntektene	21
5.3.6	Ekstra midler til kommunesektoren for bekjempelse av Koronapandemien	22
5.3.7	Lønns- og prisvekst – kommunal deflator	22
5.4	Prognosemodell utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund (KS)	22
5.5	Rentekompensasjonsordningen.....	23
5.6	Eiendomsskatteinntektene	23
5.7	Midler fra Havbruksfondet/produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen.....	23
5.8	Tilskudd til ressurskrevende brukere	24
5.9	Betaling for tjenester (avgifter og gebyrer).....	24
5.10	Kalkulatoriske kapitalkostnader	25
5.11	Utbytte	25
5.12	Lønns- og prisstigning.....	26
5.13	Pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift	27
5.14	Kapitalkostnadene (renter og avdrag).....	28
5.14.1	Rentenivået	28
5.14.2	Lånegivere	28
5.14.3	Lånegjeld fordelt på vilkår	28
5.14.4	Avdragstid.....	29
5.15	Handlingsrom	30
6	RÅDMANNENS FORSLAG.....	31
6.1	Innledning.....	31
6.1.1	Økonomiske utfordringer og prioriteringer	31
6.1.2	Prioriteringer og strategier.....	32
6.2	Forslag til driftsrammer for enhetene.....	32

6.2.1	Årsverk.....	34
6.2.2	Engangstiltak innarbeidet i budsjettet	35
6.2.3	Digitaliseringstiltak drift og investering.....	35
6.3	Forslag til investeringsbudsjett og finansiering.....	36
6.4	Lånegjelden	36
6.5	Kapitalkostnadene	37
6.6	Bruk og avsetning fond.....	38
6.6.1	Disposisjonsfondet	38
6.6.2	Bundne fond - selvkost.....	39
6.6.3	Bundne fond - enhetene	39
6.7	Netto driftsresultat.....	40
6.8	Økonomiske måltall - handlingsregler og målsettinger	41
6.8.1	Netto driftsresultat.....	41
6.8.2	Gjeldsgrad.....	41
6.8.3	Kapitalkostnadene.....	41
6.8.4	Disposisjonsfond.....	42
7	BUDSJETTRAMMER ENHETENE	43
7.1	Enhet utvikling og service.....	43
7.1.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	43
7.1.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024	43
7.1.3	Rådmannens merknader	44
7.2	Enhet oppvekst og integrering	45
7.2.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	45
7.2.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024	45
7.2.3	Rådmannens merknader	46
7.3	Enhet omsorg	47
7.3.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	47
7.3.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024	47
7.3.3	Rådmannens merknader	48
7.4	Enhet helse og familie	49
7.4.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	49
7.4.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024	49
7.4.3	Rådmannens merknader	49
7.5	Enhet NAV	51
7.5.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	51
7.5.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024	51
7.5.3	Rådmannens merknader	52
7.6	Enhet plan og drift.....	53
7.6.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	53
7.6.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024	54
7.6.3	Rådmannens merknader	54
7.7	Enhet næringsutvikling.....	56
7.7.1	Beskrivelse av tjenesteområdet	56
7.7.2	Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024	56
7.7.3	Rådmannens merknader	57
8	OBLIGATORISKE OPPSTILLINGER - HOVEDOVERSIKTER.....	58
8.1	Bevilgningsoversikt drift (tidl. budsjettskjema 1A)	58
8.2	Bevilgningsoversikt drift - enhetene (tidl. budsjettskjema 1B).....	59
8.3	Økonomisk oversikt etter art – drift.....	61
8.4	Bevilgningsoversikt investering (tidl. budsjettskjema 2A)	62
8.5	Investeringene (tidl. budsjettskjema 2B)	63

1 Innstilling om skatte- og budsjettvedtak

Rådmannen foreslår at kommunestyret forelegges følgende innstilling:

1) Skattevedtak 2021

- a. For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.
- b. I medhold av § 12 annet ledd i forskrift om gjennomføring av fordeling av skatt mv. mellom skattekreditorene avsettes en tilbakeholdt margin på bankkonto med 11 %.
- c. For eiendomsskatteåret 2021 skal det skrives ut eiendomsskatt i medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3. Følgende utskrivingsalternativ benyttes: «berre på næringseigedom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum», jfr. eieendomsskattelova (esktl.) § 3 første ledd bokstav d. Utskrivingsalternativet omfatter også flytende oppdrettsanlegg i sjø, jfr. esktl. § 4 tredje ledd.
- d. For eiendomsskatteåret 2021 skal det skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» fra tidligere verk og bruk i henhold til overgangsregelen til esktl. §§ 3 og 4 første ledd. Grunnlaget er differansen mellom takst for objektene fra 2019 og skattegrunnlaget i 2018. Det særskilte grunnlaget skal i 2021 reduseres med tre syvendedeler.
- e. For eiendomsskatteåret 2021 skal det videre skrives ut eiendomsskatt på bygninger og grunnareal for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom, så langt disse var omfattet av eiendomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 andre ledd.
- f. For skatteåret 2021 unntas bygning av historisk verdi, jfr. esktl. § 7 bokstav b. Med bygning av historisk verdi menes bygninger som er automatisk fredet eller vedtaksfredet etter kulturminneloven. I tillegg innvilges følgende eiendommer fritak for eiendomsskatt (jfr. esktl. § 7, bokstav a):

Eiendommer eller deler av eiendommer der det drives ikke-kommersiell virksomhet som arbeid innenfor livssyn, helse, idrett og kultur. All kommersiell virksomhet skal betale skatt på vanlig måte.

- g. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2021 er 7 promille, jfr. esktl. § 11 første ledd. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 7 promille, jfr. overgangsregel til esktl. 3 og 4 første ledd siste punktum.
- h. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2021 er basert på takster fra siste alminnelige taksering i kommunen som ble gjennomført i år 2018, samt fastsatte takster ved retaksering som følge av lovendring gjeldende fra 2019.
- i. Ved utskrivning av skatt i 2021 benyttes skattetakstvedtekter vedtatt at kommunestyret i møte 15.03.2007, sak 10/07.
- j. Eiendomsskatten skal betales i to terminer jfr. eiendomsskattelovens § 25 første ledd, hhv. 15. april og 15. oktober i skatteåret.

2) Budsjettvedtak 2021

- a. Rådmannens forslag til driftsbudsjett med nettorammer for tjenesteenhetene vedtas slik det går fram av det spesifiserte oppsett i kapittel 8.1 og 8.2 i budsjettdokumentet.
- b. Investeringsbudsjett med finansiering vedtas slik det går fram av kapittel 8.3 og 8.4 i budsjettdokumentet.
- c. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån i h.ht. økonomireglementet, og startlån til videre utlån i Husbanken på inntil 2 millioner kroner. Rådmannen gis videre fullmakt til å gjennomføre refinansiering av lån.

3) Handlings- og økonomiplan 2021 – 2024

Forslag til handlings - og økonomiplan slik det går fram av oppsett i kapittel 8 vedtas som økonomisk retningsgivende for kommunenes virksomheter. Dette innebærer at:

- a. Administrasjon og kommunale organer i sitt planarbeid prioriterer de forskjellige tiltak i samsvar med den tidsrekkefølge som er forutsatt i planen.
- b. Ved senere forslag til årsbudsjett legges handlings- og økonomiplanen til grunn. De enkelte årsbudsjett må likevel tilpasses de endrede forutsetninger som måtte følge av for eksempel de årlige reviderte nasjonalbudsjett, kommuneøkonomiproposisjoner, statsbudsjettforslag, m.m.

Rådmannen i Aure, 9. november 2020
Håvard Sagli

Saksbehandler: Peder Hønsvik

SAMMENDRAG

Det er kommunens ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning. Den nye kommuneloven sier at «kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid».

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2021 – 2024 har en samlet økonomisk ramme for hele perioden på nærmere 1,5 milliarder kroner. Tar en med investeringene kommer en opp i nesten 1,6 milliarder kroner.

Mer oversiktlig blir det når disse summene fordeles på tjenesteområder, driftstiltak og investeringsprosjekter. En slik oppdeling kan imidlertid tilsløre virkeligheten, vi kan få oppfatningen av at produksjonen av kommunale velferdsgoder foregår i sektorer og enheter som ikke er bundet sammen om noe felles. Slik er det selvsagt ikke. I kommunen er det stor bevissthet om at tjenester må kobles sammen og koordineres for at ønsket effekt skal oppnås.

Aure kommunes handlingsrom er de nærmeste årene satt under press. Betydelig reduserte inntekter og store investeringsbehov er to størrelser som går dårlig sammen, og gjør at vi går tøffere tider i møte. I økonomiplanen for 2021-2024 gjenspeiles dette ved at det må tas rimelig tøffe kutt i driftsbudsjettet samtidig som en må utnytte det inntekspotensialet som ligger til grunn. Tjenestetilbudet er gjennomgått og analysert, men dette arbeidet må videreføres for å på sikt kunne få en sunnere økonomi. Med de forutsetninger forslaget bygger på – sammen med de kutt- og effektiviseringstiltak som foreslås – vil det føre til at kostnadene balanserer med inntektene de kommende 4 årene, men da ved både bruk av fond og produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen, samt innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer fra og med 2022.

Dessverre vil ikke Aure kommune være i mål enda, arbeidet med å etablere en bærekraftig kommuneøkonomi må fortsette etter 2024, da de siste 5 millionene av inndelingstilskuddet blir trukket inn.

Driftsutgifter

Rådmannens forslag til driftsbudsjett for perioden innebærer at driftsrammen i forhold til revidert budsjett 2020 justeres ned med 15 millioner kroner når vi er kommet til 2024. I samme periode øker kapitalkostnadene (renter og avdrag) med 6 millioner kroner. Dette innebærer at kutt i tjenestetilbudet i noe grad «spises opp» av økte kapitalkostnader. Dette har vært bildet i flere år. Samtidig er det en kjensgjerning at rentenivået har vært og forventes å fortsatt være meget lavt.

Kommunens inntekter

Evnen til å forsvare drifts- og kapitalutgiftene reduseres i årene framover som følge av at de kjente inntektene går ned. En del nye inntektskilder så som produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen og innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer greier ikke til fulle å dekke opp dette inntektstapet. Nedgang i folketallet og redusert utgiftsutjevning gjør at de frie inntektene på langt nær gir en kompensasjon for lønns- og prisstigning. Fra å ha samlede driftsinntekter i 2020 på vel 379 millioner kroner, er driftsinntektene i 2021 på vel 367 millioner kroner.

Investeringer

Aure kommune har de senere år realisert flere store utbyggingsoppgaver, noe som har ført til økt gjeld og økte kapital- og driftskostnader. Til tross for de økonomiske driftsutfordringer kommunen står overfor, foreslås det å realisere prosjekter på til sammen 117 millioner kroner i økonomiplanperioden. Av dette utgjør vel 70 millioner kroner kommunekassefinansierte prosjekt, mens resten er selvkostprosjekt. Med den økonomiske situasjonen kommunen står overfor kan dette virke som et paradoks. Som følge av et rimelig strengt regime i forhold til nedbetaling, vil lånegjelden faktisk reduseres med nesten 5,0 millioner kroner i perioden.

Netto driftsresultat

er det mest sentrale begrepet for å definere kommunens handlefrihet. Netto driftsresultat viser overskudd på årets drift fratrukket kapitalutgifter. Det anbefales fra sentralt hold at netto driftsresultat over tid bør være 1,75%. Aure kommune har de fleste år kommet ut med positivt netto driftsresultat. Som vist i budsjetteftet (kapittel 6.7) opereres det med negativt netto driftsresultat i årene 2021-2023, men økte inntekter bidrar til et positivt netto driftsresultat i 2024. Dette indikerer at kommunenes økonomi ikke er i balanse, og at vi dermed må dekke underskudd med utstrakt bruk av disposisjonsfond.

Målsetting med budsjettarbeidet

er å finne og presentere løsninger som bidrar til at budsjettet kommer i bærekraftig og langsiktig balanse. Dersom forutsetningene forslaget bygger på holder, vil denne målsettingen oppnås i økonomiplanperioden, men da ved hjelp av utstrakt bruk av disposisjonsfond og tilgang på nye inntektskilder. Som forslaget innebærer, ser rådmannen seg nødt til å følge opp kommunestyrets vedtak for inneværende økonomiplanperiode med innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger med 1,0 promille fra og med 2022. Videre vil inntektene fra produksjonsavgiften fra oppdrettsnæringen i sin helhet gå inn i driftsbudsjettet.

I kapittel 6 i budsjetteftet finner en rådmannens forslag til løsninger. Videre vises det til budsjettets vedleggsdel hvor enhetenes forslag og budsjettkommentarer er tatt inn.

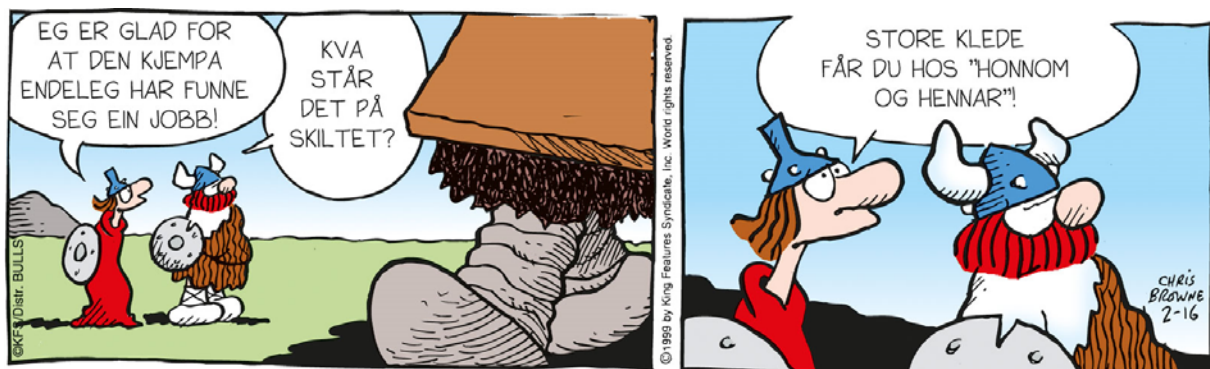
Rådmannens oppgave

er i den aktuelle situasjonen å legge fram og synliggjøre alle mulige og forsvarlige tiltak. Samtidig må en ha et langsiktig perspektiv der arbeidet med å etablere et nivå på tjenestene, drift og investeringer, som er konsistent med de framtidige inntektsforutsetninger.

Er likevel Aure en god kommune å bo i ?

Aure er en god kommune å bo i med godt utbygd infrastruktur, gode tjenester til innbyggerne, og en velfungerende frivillig sektor. Det er de senere år gjort viktige investeringer med utbygging og opprusting av ABUS, omsorgsboliger på Gullstein og Aure, et flott kulturhus med idrettshall, et topp moderne fotball- og friidrettsanlegg, barnehager på Tustna og Nordlandet. I skrivende stund er vi i ferd med å slutføre opprusting av Tustna barne- og ungdomsskole, nytt legekontor ved Tustna helse- og omsorgssenter og ny brannstasjon og hjelpemiddellager på Kjelklia. En god veiløsning fram til Fætten industriområde er også under ferdigstilling i 2020.

Aure kommune har billige boligtomter, lavt nivå på kommunale avgifter, rimelige startlån via Husbanken, lav arbeidsgiveravgift og god kapasitet i barnehagene. Omsorgstjenesten har etablert en fremtidsrettet tjeneste der brukerne er i fokus. Vi har et aktivt næringsliv og det er meget lav arbeidsledighet.

2 FELLES INNSATS FOR EN BEDRE KOMMUNE

2.1 utfordringer og muligheter

Ifølge regjeringen står vi overfor fire store utfordringer (Nasjonale forventninger til regional og kommunale planlegging 2019-2023, vedtatt ved kongelig resolusjon 14.5.2019):

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn.
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning.
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn.
- Å skape et trygt samfunn for alle.

Ordet bærekraft sammen med utvikling, altså bærekraftig utvikling, ble først brukt i FN-rapporten «Vår felles framtid» fra 1987.

Definisjon på bærekraftig utvikling:

Utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

Bærekraftig utvikling er et begrep som er basert på solidaritet med kommende generasjoner, i tillegg til alle de som lever i dag. Det er en anerkjennelse av at vi bare har en klode, med en begrenset mengde ressurser, og at det er i vår felles interesse å ta vare på den.

For å skape bærekraftig utvikling må vi jobbe på tre områder:

- *Klima og miljø*
- *Økonomi*
- *Sosiale forhold*

De tre dimensjonene i bærekraftig utvikling sammenfatter på en god måte de utfordringer regjeringen framhever. Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om vårt samfunn er bærekraftig.

2.1.1 Klima og miljø

Miljødimensjonen av bærekraftig utvikling handler om å ta vare på naturen og klimaet som en fornybar ressurs for mennesker.

Også i Aure kommune jobbes det aktivt med å bidra til reduksjon av klimagassutslippene og for å ta vare på naturmiljøet.

Det er opprettet en klimagruppe, som skal jobbe med klimamål og klimaregnskap for Aure kommune. Et verktøy er innkjøpt til formålet og klimamål settes i kommuneplanens samfunnsdel. Klimagruppen skal arbeide med å øke fokus og kunnskap om lovpålagte krav som gjelder klimamål. Tiltak settes i en handlingsplan.

Aure kommune er også medlem av Klimanettverket i Nordmøre. Dette nettverket mottar klimasatsningsmidler fra Miljødirektoratet, for å samarbeide om klimamål og øke kompetansen om klimagassutslipp i kommunene.

2.1.2 Sosiale forhold

Den sosiale delen av bærekraftig utvikling handler om å sikre at alle mennesker får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv. Utdanning, anstendig arbeid, likestilling, kulturelt mangfold og et godt helsetilbud er bare noen av områdene som berøres. Sosiale forhold sier dermed noe om

hvordan mennesker har det i et samfunn, om de får oppfylt rettighetene sine, og om de har mulighet til å påvirke egne liv og samfunnet de lever i. Dette handler om tillitsforhold mellom kommunen og innbyggerne, og dette gir grunnlag for et aktivt samspill for utvikling av sterke sosiale fellesskap.

Kommunen som aktør og deltaker i folks liv har i begrenset grad direkte innflytelse på innbyggernes materielle levestandard. Kommunen er først og fremst tilbyder av ulike lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester for å bidra og legge til rette for at innbyggerne har og får gode liv. Noe av det kommunen gjør har sterk sammenheng med innbyggernes materielle levestandard, for eksempel barnehage og skole, mens andre tilbud skal løse utfordringer av mer kortsiktig karakter, for eksempel ulike helsetilbud. Utfordringen i kommunen er ofte at tilbudene ikke er godt nok koordinert for å løse utfordringer som er sammensatte og har et langt tidsperspektiv. Det er også en utfordring at kommunen ikke samhandler godt nok med sine innbyggere for å kunne identifisere utfordringer og utløse deres egne ressurser, i stedet for å diagnostisere dem ut av fellesskapet.

2.1.3 Økonomi

Den økonomiske dimensjon av bærekraftig utvikling handler om å sikre økonomisk trygghet for mennesker og samfunn. Økonomisk trygghet fordrer en ressursfordeling som trykker tilgang til offentlige tjenester, som helse og utdanning, og en ressursbruk som er bærekraftig.

Sammenlignet med andre land er den økonomiske tryggheten i Norge med hensyn til både nasjonaløkonomi og kommunesektorens økonomi og den enkelte husholdning relativ stor.

Økonomi i kommunal forstand har to hoveddimensjoner:

- *Sørge for stabil og forutsigelig inntektsgrunnlag for tjenesteproduksjon.*
- *Sørge for at ressursene prioriteres for optimal velferdsmessig måloppnåelse og en effektiv bærekraftig bruk av ressursene.*

Kommunen yter tjenester for innbyggerne gjennom hele livsløpet. Tjenesteperspektivet er sterkt forankret både hos innbyggerne og ansatte i kommunen. Innbyggerne er mottakere av ytelser, men de er i like stor grad bidragsytere og aktører. Kommunen leverer tjenester, men er samtidig i et samspill med sine omgivelser for å skape en ønsket utvikling.

Kommunesektoren har de senere årene hatt sterk økonomisk vekst, mye på grunn av høyere skatteinntekter enn lagt til grunn i budsjettene. I årene framover forventes en noe lavere inntektsvekst enn de årene vi har bak oss. Samtidig vil kommunesektoren de neste tiårene stå overfor en utvikling der andelen eldre i befolkningen øker kraftig. Utfordringene framover blir derfor å løse flere oppgaver med mindre ressurser og samtidig søke å opprettholde minst det nivået vi har på tjenestetilbudet, både når det gjelder omfang og kvalitet, og samtidig utvikle smartere løsninger for hvordan tjenester skapes og fordeles for å gi rom for å dekke nye behov.

3 BEFOLKNINGSUTVIKLING OG DEMOGRAFI-KOSTNADER

3.1 Befolkningsutvikling - alderssammensetning

Befolkningsendring, alderssammensetning og framskriving av befolkningsutviklingen på ulike alderstrinn er viktige rammebetingelser for prioritering av kommunens tjenester til innbyggerne.

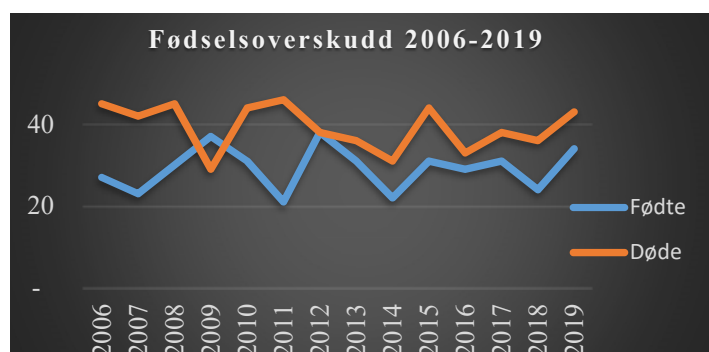
Aure kommune hadde pr. 1. januar 2020 totalt 3 507 innbyggere, en nedgang på 46 i løpet av 2019. I første halvår 2020 er vi registrert med 3 486 innbyggere, dvs. en folketallsnedgang på 21.

Tabell 1 – folketallsutviklingen etter kommunesammenslåingen 2006

År	Folketall pr. 01.01.	Fødte	Døde	Fødsels-overskudd	Innflytting	Utflytting	Netto-innflytting	Folketalls- endring
2006	3 591	27	45	-18	101	160	-59	-77
2007	3 515	23	42	-19	143	112	31	12
2008	3 530	30	45	-15	125	130	-5	-20
2009	3 508	37	29	8	137	154	-17	-9
2010	3 502	31	44	-13	172	138	34	21
2011	3 523	21	46	-25	146	133	13	-12
2012	3 511	38	38	0	180	122	58	58
2013	3 570	31	36	-5	161	149	12	7
2014	3 577	22	31	-9	115	134	-19	-28
2015	3 549	31	44	-13	137	137	0	-13
2016	3 536	29	33	-4	184	126	58	54
2017	3 590	31	38	-7	156	146	10	3
2018	3 593	24	36	-12	121	149	-28	-40
2019	3 553	34	43	-9	110	147	-37	-46
2020	3 507	14	25	-11	52	62	-10	-21
2020	3 486							

Siden kommunesammenslåingen i 2006 har folketallet - med en del svingninger - vært relativt stabilt fram til 2018. De siste 2,5 årene har imidlertid folketallet gått ned med 107 personer eller 3 %.

Tabellen viser at det har vært fødselsunderskudd hvert år, med unntak for 2009. Til sammen minus 152. Hovedårsaken til at folketallet tross alt har vært noenlunde stabilt er innflytting, og da hovedsakelig fra utlandet (flyktninger). Kommunen mottar ikke lenger flyktninger, samtidig som en del av disse etter hvert flytter til mer sentrale strøk. Fra 2006 fram til 2. kvartal 2020 hadde kommunen et innflyttingsoverskudd på 41 personer, mens det døde 152 flere enn antall fødte. Det lave fødselstallet har bl.a. sammenheng med at kommunen over lang tid har hatt lav kvinneandel i fertil alder, og at antall barn pr kvinne både i Norge og ellers i Europa ligger godt under 2 (reproduksjonsgrense). Figuren nedenfor illustrerer fødselsoverskuddet i årene 2006-2019:

Folketallsendringene har konsekvenser for kommunens inntekter både når det gjelder rammetilskuddet og skatteinntektene. For kommunen som kommune sin del vil nye innbyggere medføre både inntekter og utgifter i kommunekassa, avhengig av behov og hvor en befinner seg i livsløpet. For Aure som samfunn medfører flere innbyggere aktivitet og økt etterspørsel etter varer og tjenester.

3.2 Folketall etter alder og kjønn

Store deler av den kommunale tjenesteproduksjonen er rettet mot bestemte aldersgrupper, og den demografiske utviklingen gir viktig informasjon om utviklingen i behovet for kommunale tjenester. De viktigste målgruppene for kommunale tjenester er barn og unge 1-15 år, og innbyggere 67 år og eldre. Endringer i alderssammensetningen kan utfordre flere sider ved disse tjenestene, både behovet for kompetanse, fleksibiliteten i organiseringen og behovet for fysisk infrastruktur.

Tabell 2 – Folketall etter kjønn og alder

Kjønn	Alder	2010	2020	Differanse
Menn	0-5 år	104	94	- 10
	6-15 år	219	191	- 28
	16-19 år	98	90	- 8
	20-29 år	193	180	- 13
	30-45 år	343	305	- 38
	46-66 år	559	571	12
	67 år eller eldre	274	372	98
Sum		1 790	1 803	13
Kvinner	0-5 år	92	86	- 6
	6-15 år	210	194	- 16
	16-19 år	88	74	- 14
	20-29 år	164	174	10
	30-45 år	308	289	- 19
	46-66 år	501	487	- 14
	67 år eller eldre	349	400	51
Sum		1 712	1 704	- 8

Av tabellen kan en spesielt merke seg misforholdet mellom antallet menn og kvinner i alderen 20-45 år, selv om forholdet har bedret seg når man sammenligner 2010 og 2020. For aldersgruppen 16-19 år har tallene gått motsatt vei.

Tabellen nedenfor viser framskriving av folketallet fram til 2040 fordelt på ulike aldersgrupper. Framskrivningen er hentet fra SSB (alternativ MMMM – hovedalternativet).

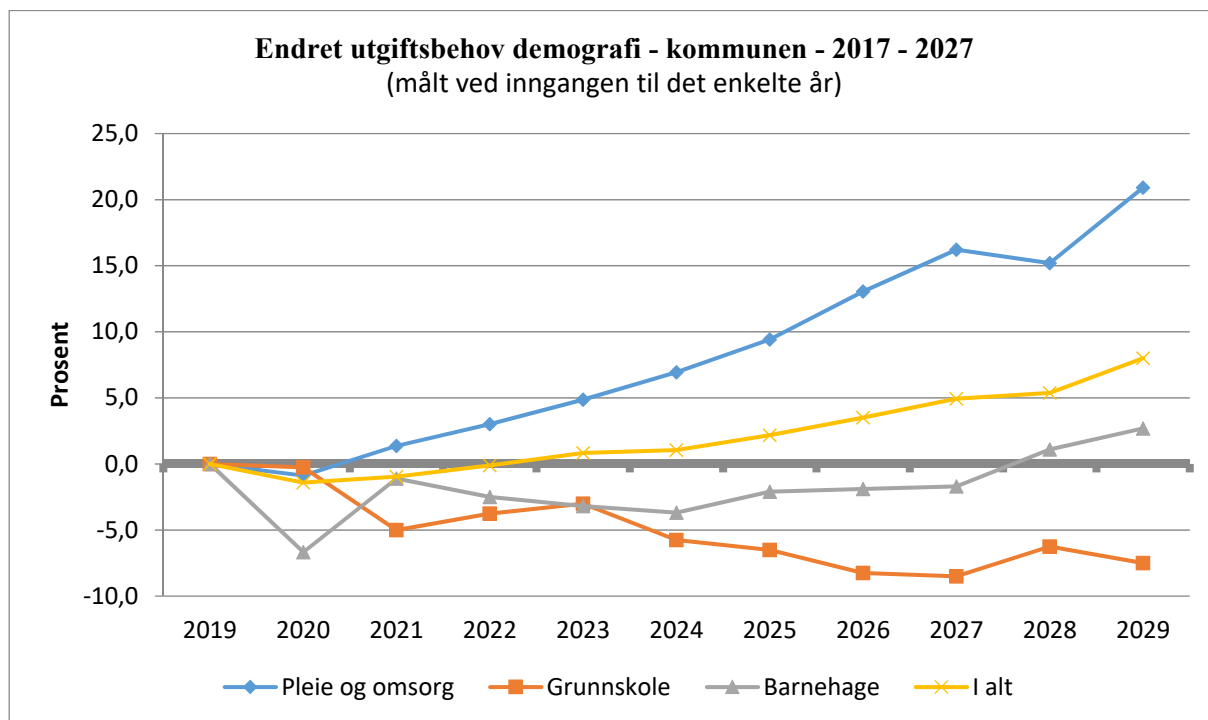
Tabell 3 – Framskrivning av folketallet

Alder/år	2020	2025	2030	2035	2040	Endring 2020-2040	Endring i % 2020-2040
0-5 år	180	172	171	178	179	-1	-0,6
6-15 år	385	339	334	329	330	-55	-14,3
16-19 år	164	149	142	141	133	-31	-18,9
20-66 år	2 006	1 906	1 875	1 830	1 763	-243	-12,1
67 år eller eldre	772	865	924	983	1 056	284	36,8
Sum	3 507	3 431	3 446	3 461	3 461	-46	

Tabellen viser en nedgang i de yngste aldersgruppene og en rimelig kraftig økning i de eldste aldersgruppene.

3.3 Demografikostnader

På bakgrunn av framskrevet folketall har KS utarbeidet en beregning av hvordan utgiftsbehovet endrer seg.

Når det gjelder utgiftsbehovet innen pleie omsorg ser vi at det vil øke med ca. 10 % fram mot 2025 for så å øke med 20 % fram mot 2029. Utgiftsbehovet for grunnskole er beregnet å gå ned i perioden, mens barnehagesektoren er i et stabilt leie. Gitt disse forutsetninger viser figuren at kommunen samlet vil få en merutgift som følge av endret alderssammensetning i forhold til dagens nivå. Anslagene er basert på forutsetninger om uendret standard og uendret kvalitet i tjenesteytingen.

3.4 Planstrategi

Styring gjennom planlegging er et vesentlig element i kommunens arbeid med å håndtere framtidige utfordringer og behov. Det er viktig at vi har et system for hvilke planer som skal utarbeides, og samordning av planer, slik at forventninger og ambisjoner om utvikling på ulike områder er avstemt. Et viktig ledd i dette er å ha en kommunal planstrategi.

Kommunestyret har vedtatt Kommunal planstrategi i møte 02.02.2020, k.sak 11/20. I planstrategien beskrives utfordringer og utviklingstrekk for kommunen. Det er vedtatt utarbeidet totalt 12 planer i perioden. Planarbeid er ressurskrevende og legger beslag på mye arbeidstid.

Status for noen sentrale planverk er.

- Overordnet samfunnsdel kommuneplan – godt i gang, vedtas 1. halvår 2021.
- Oppvekstplan – er i planstrategien oppgitt å vedtas i 2020.
- Kommunedelplan Helse og omsorg – oppstart i 2019 og vedtak i 2021.
- Arealplan – oppstart høsten 2021.

3.5 Samfunnssikkerhet og kommunalt beredskap

Kommunen har et overordnet ansvar for befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunene skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Plikten omfatter også kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører. Arbeid med ROS-analyser, beredskapsplaner, øvelser og internkontroll blir fulgt opp av rådmannen.

3.6 KOSTRA – utvalgte nøkkeltall 2019

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet: I tabellen nedenfor har vi valgt å sammenligne oss med noen andre kommuner i nærområdet, i tillegg til SSB's gruppe 3 (hvor Aure er med og er definert som mindre kommuner med middels bundne utgifter pr innbygger og høye disponible inntekter), Møre og Romsdal og landet (uten Oslo). Også historiske tall fra 2018 er tatt med.

Det er flere årsaker til forskjeller kommunene imellom. Kommunene er forskjellige både når det gjelder geografi, alderssammensetning, brukerbehov, og andre forhold som påvirker utgiftsnivået. Aure kommune er f.eks. definert som en kommune som har et utgiftsbehov som er 16,9 % høyere enn en gjennomsnittskommune. Slike forhold må en ta hensyn til når en sammenligner.

Tabell 4 – Utvalgte KOSTRA-tall

Tekst	Aure kommune 2018	Aure kommune 2019	Tingvoll kommune 2019	Surnadal kommune 2019	Smøla kommune 2019	KOSTRA-gruppe 3 2019	Møre og Romsdal 2019	Landet (u/Oslo) 2019
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	4,0	- 1,3	- 2,7	- 2,6	- 1,1	- 0,2	- 0,8	1,5
Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekter	26,6	17,6	9,1	4,1	19,2	20,0	17,0	20,6
Brutto investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter	10,7	12,6	7,9	5,6	17,1	14,5	16,0	16,2
Frie inntekter pr. innbygger (kr)	71 158	74 608	68 638	59 989	69 130	69 082	58 116	57 316
Netto driftsutgifter barnehager, pr. innbygger 1-5 år (kr)	174 382	192 034	198 371	181 841	166 533	182 777	169 554	163 207
Andel barn 1-2 år i barnehage (%)	88,5	86,4	90,0	83,7	85,4	84,7	87,2	84,6
Andel barn 1-5 år i barnehage (%)	94,9	94,6	100,8	94,1	91,3	92,6	93,7	92,4
Netto driftsutgifter grunnskolen, pr. innbygger 6-15 år	167 575	166 584	151 375	141 335	161 148	160 216	123 131	117 308
Elever i grunnskolen som får spesialundervisning (%)	9,3	11,4	8,9	5,9	9,9	9,1	9,2	7,8
Utgifter (brutto) kommunale helse- og omsorgstj. pr. innbygger	34 686	36 686	30 623	34 980	40 157	40 714	32 475	28 772
Andel innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester (%)	53,9	55,7	37,2	38,1	47,2	38,3	-	30,3
Andel innbyggere over 80 år som er beboere på sykehj. (%)	9,1	9,0	11,2	12,9	13,4	13,5	12,0	11,9
Utgifter pr. oppholdsdøgn i institusjon	4 156	3 391	3 858	3 950	4 106	4 062	3 778	3 842
Årsverk pr. bruker av omsorgstjenesten	0,38	0,41	0,37	0,76	0,64	0,56	-	0,58
Netto driftsutgifter til barnevernstjenesten pr. innbygger (kr.)	1 249	874	2 723	2 533	1 576	2 802	1 937	2 296
Netto driftsutgifter til kultorsektoren pr. innbygger (kr.)	2 825	1 996	2 722	3 177	4 681	3 590	2 391	2 549
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (%)	25,4	25,3	31,6	44,1	47,0	22,4	21,0	13,8
Brutto driftsutgifter til samferdsel pr. innbygger (kr)	3 744	2 840	3 018	2 181	1 478	3 122	1 762	1 816
Netto driftsutgifter til kommunale veier pr. km.	81 396	87 064	130 507	131 232	88 343	103 051	124 456	147 655
Andel kommunale veier uten fast dekke (%)	56,8	55,5	32,8	37,9	20,0	38,3	22,2	28,1
Kommunalt disponerte boliger pr. 1000 innbygger (antall)	42	42	26	20	18	33	22	21
Utgifter til vedlikehold pr. kvadratmeter (kr)	95	147	48	32	119	109	75	101
Energikostnader, kommunale bygg pr. kvadratmeter (kr)	181	149	138	133	186	168	113	134

3.7 Sysselsetting

SSB sin statistikk over sysselsatte personer etter næring viser følgende utvikling for Aure i perioden 2012 – 2019:

Tabell 5 – Sysselsetting etter næring 2012-2019

Næring	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Endr. i % 2012/2019
Jordbruk, skogbruk og fiske	198	194	204	203	192	208	219	222	12,1
Industri, bergverk/utvinning	275	277	281	264	262	257	268	275	-
Elektrisitet, vann og renovasjon	11	15	12	10	12	16	16	9	- 18,2
Bygge- og anleggsvirksomhet	150	156	152	132	147	145	150	163	8,7
Varehandel, repr. av motorvogn.	161	157	133	125	122	120	116	106	- 34,2
Transport og lagring	188	183	182	134	161	171	151	145	- 22,9
Overnattings- og serveringsvirk.	41	35	33	38	37	41	40	42	2,4
Info/kommunikasjon, forsikring, forr.	177	169	161	154	138	131	147	146	- 17,5
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	552	567	587	584	605	612	603	606	9,8
Personlig tjenesteyting	34	31	30	32	27	32	31	28	- 17,6
Uoppgitt	7	6	11	21	14	6	9	12	71,4
Sum	1 794	1 790	1 786	1 697	1 717	1 739	1 750	1 750	-2,5
Andel av totalt antall innb. %	51,1	50,1	49,9	47,8	48,6	48,4	48,7	49,3	

Full aktivitet på lekeplassen (bilde: Heidi Målen)

4 ORGANISASJON

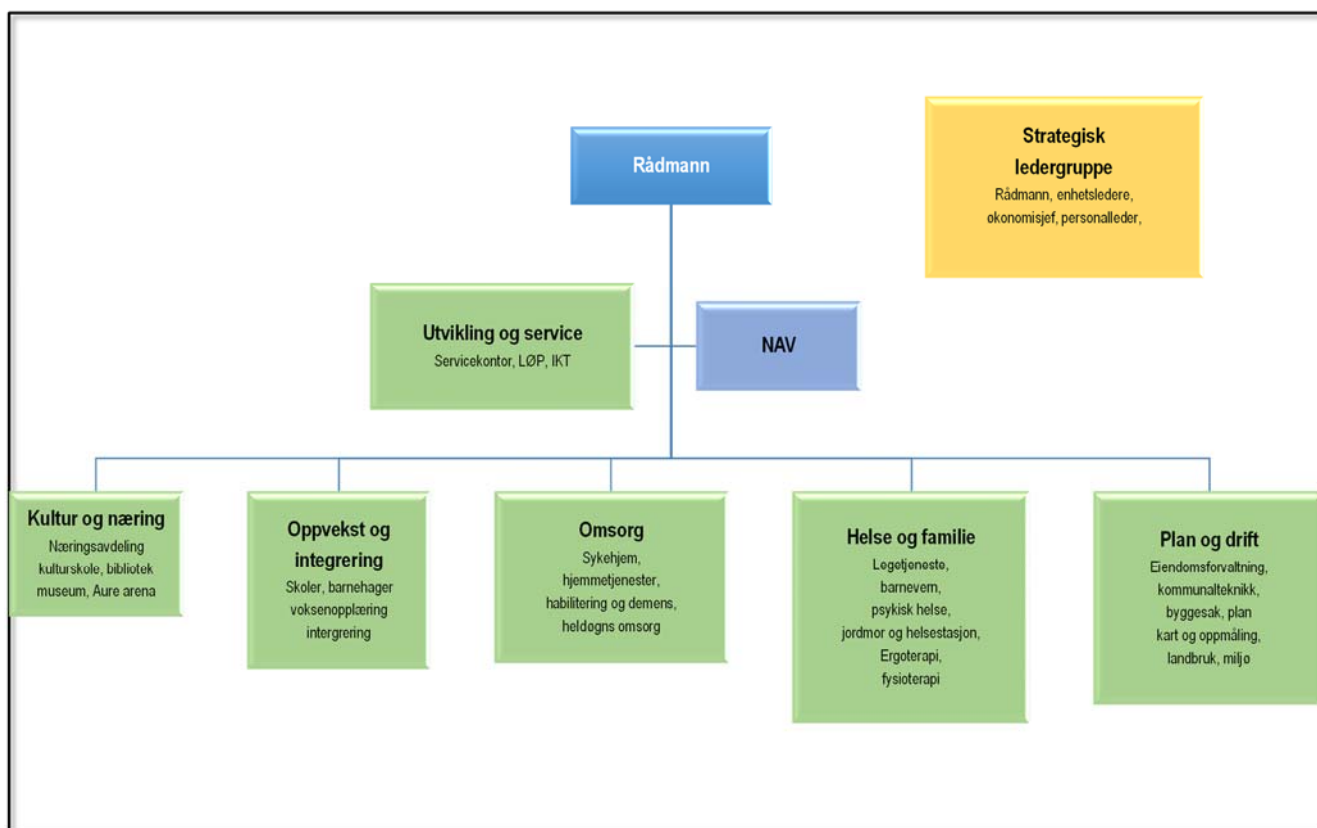
4.1 Politisk organisering

Det politiske styringssystemet i Aure kommune er betegnet som en modifisert hovedutvalgsmodell. Fra og med valgperioden 2019-2023 er antall kommunestyremedlemmer redusert fra 21 til 19, og antall hovedutvalg (inkl. formannskapet) redusert fra fire til tre. Hovedutvalgenes arbeidsoppgaver er inndelt på bakgrunn av fagfelt, og har 7 medlemmer. Hovedutvalgene er valgt og sammensatt etter prinsippet om gjennomgående representasjon. Alle hovedutvalgene behandler saker både av langsiktig karakter og rene driftsoppgaver. Hovedutvalgene har endelig vedtaksmyndighet som beskrevet i kommunenes delegeringsreglement og innstiller til kommunestyret der myndigheten ikke er delegert.

I tillegg til hovedutvalgene inneholder den politiske organiseringen de lovpålagte organene som kontrollutvalg, **ungdomsråd, eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og administrasjonsutvalg.**

4.2 Administrativ organisering

Administrativt er kommunen organisert etter en to-nivå-modell. Gjeldende fra 1. september 2020 ble det foretatt en omorganisering ved at barnehage ble en del av enhet skole og integrering. Den nye enheten er benevnt oppvekst og integrering. Videre ble kulturområdet lagt til næring og ble en enhet benevnt kultur og næring. Kommunestyret delegerer myndighet til rådmannen med rett til å videre-delegere. Rådmannen delegerer myndighet videre til tjenesteenhets-lederne som rapporterer til rådmannen. Kommunestyret har gitt enhetene stor grad av selvstendighet i daglig drift innenfor politisk fastsatte rammer i budsjett, virksomhetsplaner og krav til måloppnåelse.

4.3 Medarbeidere

Aure kommune er en stor og kompleks organisasjon med masse kompetanse - både realkompetanse og formell kompetanse. For å gjennomføre kommunens totale virksomhet i et år kreves det en arbeidsinnsats som f.t. utføres av om lag 320 årsverk.

Produksjon av kommunale tjenester er personalkrevende, det trengs folk til å få utført de tjenester kommunen har ansvar for. Som i de fleste kommuner i landet er også Aure kommune den største arbeidsgiveren i kommunen. Kommunen er også en stor og viktig kvinnearbeidsplass, ca. 81 % av de ansatte er kvinner.

Tabell 6 - Kommunale årsverk 2018-2020

Tjenesteenheter	Årsverk 31.12.2018	Konsek.v. 2020	Differanse
Utvikling og service	21,76	16,80	- 4,96
Oppvekst og integrering	125,82	114,70	- 11,12
Omsorg	110,71	111,07	0,36
Helse og familie	24,75	24,90	0,15
NAV	2,50	3,30	0,80
Plan og drift	43,64	41,94	- 1,70
Kultur og næring	6,48	6,54	0,06
Sum årsverk	335,66	319,25	- 16,41

Oversikten ovenfor viser at vi fra utgangen av 2018 til konsekvensjustert budsjett 2020 har en reduksjon på 16,4 årsverk. Mellom disse tidspunktene vil det naturligvis være en del variasjon ut fra krav til oppgaveløsning. Stikkord i denne sammenheng er spesialoppfølging av barn, voksenopplæring/innvandring, barnevern, deltidsproblematikk, og kommunalt drift og vedlikehold på (nye) bygg og anlegg.

5 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

5.1 Innledning

Kommunesektoren vil de neste tiårene stå overfor en utvikling der andelen eldre i befolkningen øker kraftig. Regjeringen varslet i perspektivmeldingen fra 2017 at dette vil gi utfordringer både for finansiering av velferdsstaten og for kommunesektoren. Kommunesektoren må derfor forberede seg på å løse flere oppgaver med mindre ressurser. Rådmannen har i sitt forslag til handlings- og økonomiplan budsjettet med at kommunen står ovenfor lavere inntektsvekst framover. Bortfall av inndelingstilskuddet, tap av eiendomsskatteinntekter, lavere overføringer fra staten, bl.a. som følge av fallende innbyggertall gjør at Aure kommune blir særlig hardt rammet. Midler fra Havbruksfondet, samt produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen bidrar til å dempe inntektstapet noe, men dette er samtidig midler som ikke i utgangspunktet er ment å og gå inn i det ordinære driftsbudsjettet.

Aure kommune har de senere år gjennomført flere store investeringer med betydelige låneopptak, noe som har ført til økte kapital- og driftskostnader. Redningen her har imidlertid vært at det lave rentenivået har dempet merkostnadene noe. Likevel ser vi at kapitalkostnadene er tyngende i økende grad.

I en situasjon med inntektsbortfall og økte investeringskostnader vil det bli en betydelig utfordring å finne løsninger der tjenestetilbudet til innbyggerne i størst mulig grad blir skjermet. Den økonomiske situasjonen tilsier imidlertid at også tjenestetilbudet vil måtte ses på.

5.2 Statsbudsjettet - Det økonomiske opplegget for 2021

De frie inntektene

Kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om lag 72 prosent (77 prosent når en inkluderer momskompensasjon) av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter som kommunene og fylkeskommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet.

I kommuneproposisjonen for 2021 varslet regjeringen en realvekst i kommunesektorens frie inntekter i 2021 på mellom 2,0 og 2,4 mrd. kroner. Det ble varslet at kommunene ville få mellom 1,6 og 2,0 mrd. kroner av veksten, og at fylkeskommunene ville få 0,4 mrd. kroner.

Regjeringen legger nå opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter i 2021 på 2,0 mrd. kroner. Dette tilsvarer en realvekst på 0,5 pst. Siden veksten beregnes fra anslått inntektsnivå i revidert nasjonalbudsjett, påvirker ikke oppjusteringen av skatteanslaget for 2020 med 2,25 mrd. kroner, jf. punkt 3.1, nivået på sektorens inntekter i 2021.

Regjeringen foreslår en vekst i kommunenes frie inntekter på 1,6 mrd. kroner. Av veksten begrunnes 100 mill. kroner med en særskilt satsing på barn og unges psykiske helse.

Veksten i frie inntekter i 2021 må ses i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen. Beregninger utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) viser merutgifter for kommunesektoren i 2021 på 1,4 mrd. kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette er det anslått at om lag 1,1 mrd. kroner må finansieres innenfor veksten i frie inntekter. De anslåtte merutgiftene er et uttrykk for hva det vil koste å opprettholde tjenestetilbudet i blant annet skole, barnehage og omsorgstjenesten med uendret standard og produktivitet i tjenestene.

Eiendomsskatten

Regjeringen foreslår at maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig reduseres fra 5 til 4 promille fra 2021. Det isolerte inntektsbortfallet som følge av satsreduksjonen anslås til 380 mill. kroner. Justert for andre endringer kommunene kan gjennomføre i reglene, anslås faktisk bortfall av eiendomsskatteinntekter for de berørte kommunene til 300 mill. kroner samlet. Regjeringen foreslår at kommunene ikke kompenseres særskilt som følge av redusert maksimal eiendomsskattesats, i tråd med hvordan dette ble håndtert ved reduksjonen fra 7 til 5 promille.

For kommunesektoren som helhet vil reduserte eiendomsskatteinntekter, for en gitt vekst i frie inntekter, motsvares av økt skatt på inntekt og formue. Det skyldes at eiendomsskatt inngår ved beregning av skatteandelen på 40 pst. av kommunesektorens samlede inntekter. Det legges ikke opp til å kompensere enkeltkommuner for tap av eiendomsskatteinntekter.

Fra 2019 bortfalt adgangen for kommunene til å ilegge eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner. Stortinget vedtok en kompensasjonsordning begrenset oppad til 500 mill. kroner. Som følge av at lovendringen fases inn over en syvårsperiode, trappes kompensasjonen gradvis opp over den samme perioden. I 2020 utgjør kompensasjonen 143 mill. kroner, som fordeles til 116 kommuner.

Som et utgangspunkt bør ikke staten kompensere enkeltkommuner for endringer i skattereglene når skatten er en frivillig, lokal skatt. Etter en samlet vurdering foreslår regjeringen å redusere den samlede kompensasjonen til 300 mill. kroner. For 2021 innebærer det at kompensasjonen trappes opp med 31,4 mill. kroner. Med videre årlig opptrapping med samme beløp i perioden 2022–2025, vil samlet kompensasjon i 2025 utgjøre 300 mill. kroner.

Økonomiske konsekvenser av Koronapandemien for kommunesektoren

Det er stor usikkerhet om hvordan virusutbruddet vil påvirke kommunenes og fylkeskommunenes inntekter og utgifter, og situasjonen kan forandre seg. Regjeringen følger utviklingen nøye. I løpet av våren 2021 vil blant annet skatteinngangen i 2020 være kjent, og arbeidsgruppen som skal vurdere de økonomiske konsekvensene som koronautbruddet har hatt for kommunesektoren, har lagt fram sin endelige rapport, som har frist 1. april 2021. Regjeringen vil i revidert nasjonalbudsjett 2021 og kommuneproposisjonen 2022 legge fram en analyse av de samlede økonomiske konsekvensene av virusutbruddet for kommunesektoren.

Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester

Det er enkelte små kommuner som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester. For å fange opp kommuner med spesielt høye utgifter per innbygger, foreslås det at skjønnsrammen for 2021 økes med 30 mill. kroner, jf. Kap. 571, post 64. Midlene skal rettes mot kommuner med under 3 000 innbyggere som har en særskilt stor økonomisk byrde på grunn av ressurskrevende tjenester.

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn

Stortinget har vedtatt ny trossamfunnslov, jf. Prop. 130 L (2018–2019) og Innst. 208 L (2019–2020). Den nye loven vil gjelde fra 1. januar 2021. Dette innebærer at staten overtar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Basert på anslag for utbetaling av tilskudd i 2020 og kommunenes administrative kostnader legges det til grunn at dette vil medføre en besparelse for kommunene på 467,8 mill. kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Dette fordeles med et likt beløp per innbygger.

Frivillighetssentraler

Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2021, jf. Innst. 383 S (2019–2020), ba Stortinget regjeringen sørge for at finansieringen av frivilligsentraler overføres til et øremerket tilskudd fra 2021 (vedtak 724). Det overføres derfor 206,8 mill. kroner fra rammetilskuddet til kap. 315, post 60 på Kulturdepartementets budsjett.

5.3 Statsbudsjettets innvirkning på Aure kommune – de frie inntektene mv.

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd, og inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner. Innenfor kommunesektorens frie inntekter legges det opp til at skatteinntektene (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre omtrent 40 % av samlede inntekter. Frie inntekter er midler kommunene kan disponere uten andre føringer fra staten enn lover og regler.

5.3.1 De frie inntektene

Tabellen nedenfor viser forholdet mellom de frie inntektene i STB og RNB (revidert nasjonalbudsjett)

Tabell 7 – De frie inntektene RNB og STB

Budsjett 2021	Grunnlag (RNB 2021)	STB 2021	Differanse
Innbyggertilskudd	(89 069)	(86 318)	2 751
Utgiftsutjevning	(37 446)	(35 333)	2 113
Distriktstilskudd	(5 313)	(5 456)	(143)
Inndelingstilskudd	(20 737)	(21 297)	(560)
INGAR	159	(2 239)	(2 398)
Innlemming av øremerkede tilskudd	-	-	-
STB/RNB 2020 - endring rammetilskudd	-	-	-
Ordinært skjønn	-	(500)	(500)
Saker med særskilt fordeling	(9 898)	(9 161)	737
Sum rammetilsk. ekskl. inntektsutj.	(162 304)	(160 304)	2 000
Inntektsutjevning	(12 840)	(13 441)	(601)
Sum rammetilsk. inkl. inntektsutj.	(175 144)	(173 745)	1 399
Skatt på inntekt og formue	(92 392)	(96 703)	(4 311)
Sum frie inntekter	(267 536)	(270 448)	(2 912)

Som følge av nedgang i antall innbyggere får vi et trekk i 2021 på vel 2,7 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Utgiftsutjevningen slår også negativt ut med en reduksjon på 2,1 millioner kroner. Inntektsgarantiordningen (INGAR), gir oss en kompensasjon på vel 2,3 millioner kroner. Det ordinære rammetilskuddet justeres til sammen ned med 2,0 millioner kroner. Inntektsutjevning og skatteinntekter er beregnet å gi en merinntekt på knappe 5,0 millioner kroner. I forhold til revidert budsjett gir dette til sammen en merinntekt på 2,9 millioner kroner. Dette utgjør en vekst på 1,1 %.

Det er greit å merke seg at kompensasjonen som følge av endringene i eiendomskatteloven er justert noe ned ved at det trekkes ut kr. 126,- pr. innbygger. Dette er definert som kommunenes egenandel.

«Den største ulempen med demokratiet er at bare opposisjonspartiene vet hvordan landet skal styres»

Sitat av ukjent opphav

Sammenligner vi tallene gitt i STB med revidert budsjett 2020 får vi følgende oppsett:

Tabell 8 – De frie inntektene RNB 2020 og STB 2021

Budsjett 2020/2021	RNB 2020	STB 2021	Differanse
Innbyggertilskudd	(88 871)	(86 318)	2 553
Utgiftsutjevning	(38 010)	(35 333)	2 677
Distriktstilskudd	(5 366)	(5 456)	(90)
Inndelingstilskudd	(25 921)	(21 297)	4 624
INGAR	191	(2 239)	(2 430)
Innlemming av øremerkede tilskudd	-	-	-
STB/RNB 2020 - endring rammetilskudd	-	-	-
<i>RNB - Utsatt overføring skatteoppkreverfunksjonen</i>	(408)	-	408
<i>RNB - Endringer i rammetilskuddet (utenom Korona)</i>	(266)	-	266
Ordinært skjønn	(100)	(500)	(400)
Saker med særskilt fordeling	(7 346)	(9 161)	(1 815)
Sum rammetilsk. ekskl. inntektsutj.	(166 097)	(160 304)	5 793
Inntektsutjevning	(12 634)	(13 441)	(807)
Sum rammetilsk. inkl. inntektsutj.	(178 731)	(173 745)	4 986
Skatt på inntekt og formue	(90 910)	(96 703)	(5 793)
Sum frie inntekter	(269 641)	(270 448)	(807)

Tallene i tabellen illustrerer godt hvor dårlig Aure kommune kommer ut i 2021. Differansen mellom 2020 og 2021 blir da kun 0,8 millioner kroner eller en vekst på 0,3 %. For ordens skyld er ekstramidlene knyttet til koronapandemien bevilget i 2020 tatt ut.

5.3.2 Utgiftsutjevningen

Kommuner som er dyrere å drifte enn gjennomsnitt pga. alderssammensetning, strukturelle og sosiale forhold, får dette kompensert gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet.

Tabell 9 - Utgiftsutjevningen

Kriterier	Vekting	Antall	Indeks utgiftsbehov	%-utslag	Tillegg/fradrag kr. pr. innb.	Tillegg/fradrag i 1000 kr.	Differanse 2020-2021
0-1 år	0,0055	55	0,7720	-0,13 %	-71	-246	-40
2-5 år	0,1363	124	0,8056	-2,65 %	-1 492	-5 201	-3
6-15 år	0,2628	371	0,8918	-2,84 %	-1 601	-5 581	-1 700
16-22 år	0,0231	299	1,0174	0,04 %	23	79	104
23-66 år	0,1054	1 864	0,9292	-0,75 %	-420	-1 465	-21
67-79 år	0,0572	560	1,4253	2,43 %	1 370	4 776	501
80-89 år	0,0781	164	1,3412	2,66 %	1 501	5 231	-1 086
over 90 år	0,0393	49	1,6469	2,54 %	1 432	4 991	-75
Basistillegg	0,0160	1,000	5,6154	7,38 %	4 159	14 498	437
Sone	0,0100	66 877,00	4,9510	3,95 %	2 225	7 757	-212
Nabo	0,0100	25 512,00	4,1326	3,13 %	1 764	6 150	-213
Landbrukskriterium	0,0021	0,0027	4,1435	0,66 %	372	1 296	87
Innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia	0,0070	41	1,2295	0,16 %	90	315	-200
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0082	43	0,4254	-0,47 %	-265	-925	-3
Dødelighet	0,0464	27	1,0282	0,13 %	74	257	812
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0167	61	0,8302	-0,28 %	-160	-557	-98
Lavinntekt	0,0105	168	0,9078	-0,10 %	-55	-190	-163
Uføre 18-49 år	0,0063	65	0,8661	-0,08 %	-48	-166	-33
Opphopningsindeks	0,0093	0,0442	0,3974	-0,56 %	-316	-1 100	-107
Aleneboende 30 - 66 år	0,0189	304	0,9593	-0,08 %	-43	-151	10
PU over 16 år	0,0497	15	1,1752	0,87 %	490	1 709	137
Ikke-gifte 67 år og over	0,0464	351	1,4721	2,19 %	1 234	4 301	268
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0166	16	0,6190	-0,63 %	-356	-1 242	-1 205
Innbyggere med høyere utdanning	0,0182	603	0,6401	-0,66 %	-369	-1 286	-27
Kostnadsindeksen	1,0000		1,1694	16,94	9 538	33 251	-2 832
Netto virkning statlige/private skoler						2 082	155
Sum utgiftsutjevning 2021						35 333	-2 677

Tabellen ovenfor viser hvilke kriterier og vektninger som foreligger ved beregning av utgiftsutjevningen for 2021. Aure kommune er 16,9 % dyrere å drive en gjennomsnittskommunen i 2021. Tilsvarende tall for 2020 var på 18,6 %. Av tallene ser vi at vi bl.a. trekkes for antall barn 6-15 år og eldre 80-89 år. Trekket i forhold til 2020 er på knappe 2,7 millioner kroner.

I utgangspunktet skal disse tallene gi en indikasjon på utfordringene i driftsbudsjettet ved at en har en forventning om også lavere driftsutgifter for de grupper vi får trekk for. Imidlertid er regnestykket noe mer komplisert og ikke direkte sammenfallende.

5.3.3 Inntektsgarantiordningen - INGAR

Overgangsordningen INGAR er det vanskelig å gi gode anslag på fremover i tid. En har imidlertid valgt å legge inn de foreløpige beregninger KS har gjort som en indikasjon, basert på den begrensede informasjonen en har i dag. Det presiseres at tidligere historikk viser at disse anslagene ikke er treffsikre. For kommuner med svak utvikling i rammetilskuddet kan det imidlertid gi en indikasjon på at dette i en overgangsperiode kompenseres gjennom INGAR. Bortfallet av inndelingstilskuddet er en av faktorene som påvirker inntektsgarantiordningen framover.

Tabell 10 - INGAR

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Rev. bud. 2020	STB 2021	STB 2022	STB 2023	STB 2024
INGAR (netto)	191	2 239	752	4 579	8 424

5.3.4 Kompensasjon for tapte inntekter som følge av endringen i eiendomsskatteloven

Fra 2019 bortfalt adgangen for kommunene til å ilegge eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner. Stortinget vedtok en kompensasjonsordning begrenset oppad til 500 mill. kroner. Som følge av at lovendringen fases inn over en syvårsperiode, skulle kompensasjonen trappes gradvis opp over den samme perioden. I det framlagte STB forslår imidlertid regjeringen å redusere denne kompensasjonen til 300 millioner kroner.

Tabell 11 – Kompensasjon for tapte inntekter (endringer i eiendomsskatteloven)

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2019	Rev. bud. 2020	STB 2021	STB 2022	STB 2023	STB 2024
Beregnet full kompensasjon (RNB 2020)	- 2 867	- 5 741	- 8 612	- 11 483	- 14 353	- 17 224
Nedtrapping kompensasjon i STB	- 2 867	- 5 741	- 8 335	- 10 809	- 13 232	- 15 648
Differanse	-	-	277	674	1 121	1 576

Tabellen ovenfor viser forholdet mellom kompensasjon beregnet i RNB (tilnærmer full kompensasjon) og forslaget i STB. Av tabellen ser vi at Aure kommune vil tape 1,6 millioner kroner i 2024.

5.3.5 Skatteinntektene

Skatteinntektene, inkl. skatteutjevning, er den størrelsen det knyttes størst usikkerhet til når det gjelder de frie inntektene Samla skatteinngang for kommunene i 2020 og 2021 er anslått av Finansdepartementet i Statsbudsjettet for 2021. I kommuneproposisjonen legges det opp til at skatteinntektene skal utgjøre omlag 40 % av kommunenes samlede inntekter. For å nå denne målsettingen er skatteøren foreslått økt 1,05 prosentpoeng til 12,15 % for 2021.

5.3.6 Ekstra midler til kommunesektoren for bekjempelse av Koronapandemien

Ved fremleggelsen av statsbudsjettet signaliserte regjeringen at den ville komme med en tilleggsproposisjon i forhold til ekstramidler til kommunesektoren relatert til Korona. I melding fra Fylkesmannen mottatt 30.10.2020 går det fram at regjeringen vil komme med et tilleggsforslag til statsbudsjettet om å bevilge 7,3 milliarder mer til kommunesektoren i en tilleggsproposisjon til statsbudsjettet som fremlegges for Stortinget 06.11.2020. For Aure kommune vil dette kunne gi en merinntekt på vel 2,8 millioner kroner.

Disse midlene er forutsatt å dekke kommunens merutgifter knyttet til Koronapandemien og vil således ikke kunne regnes inn som frie inntekter direkte.

5.3.7 Lønns- og prisvekst – kommunal deflator

Deflatoren brukes for å beregne realveksten i kommunens inntekter. Den er et anslag på lønns- og prisvekst (prosent) som kommunene blir kompensert for gjennom inntektssystemet.

For 2021 er den kommunale deflatoren beregnet til 2,7 %, herav lønnsvekst på 2,2 %.

5.4 Prognosemodell utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund (KS)

KS har en modell for beregning av rammetilskudd i økonomiplanperioden. Modellen bygger på den kunnskap KS har om inntektssystemet og rammebetingelser trukket opp i statsbudsjettet, RNB og Kommuneproposisjonen. Tabellen nedenfor viser prognose for de frie inntektene i årene 2021-2024.

Tabell 12 – KS's prognosemodell

Anslag på frie inntekter STB 2021 - KS's prognosemodell				
Tekst	2021	2022	2023	2024
Innbyggertilskudd	(86 318)	(86 769)	(86 757)	(86 745)
Utgiftsutjevning	(35 333)	(35 337)	(35 335)	(35 333)
Distriktstilskudd	(5 456)	(5 423)	(5 423)	(5 423)
Inndelingstilskudd	(21 297)	(15 973)	(10 649)	(5 324)
INGAR	(2 239)	(752)	(4 579)	(8 424)
Korreksjonsordn. For elever i st./pr. skoler	-	-	-	-
STB/RNB 2020 - endring rammetilskudd	-	-	-	-
Ordinært skjønn	(500)	-	-	-
Saker med særskilt fordeling	(9 161)	(11 347)	(13 770)	(16 186)
Sum rammetilsk. ekskl. inntektsutj.	(160 304)	(155 601)	(156 513)	(157 435)
Inntektsutjevning	(13 441)	(13 441)	(13 441)	(13 441)
Sum rammetilsk. inkl. inntektsutj.	(173 745)	(169 042)	(169 954)	(170 876)
Skatt på inntekt og formue	(96 703)	(96 703)	(96 703)	(96 703)
Sum frie inntekter	(270 448)	(265 745)	(266 657)	(267 579)

Prognosemodellen legges til grunn i utarbeidelsen av ØKPL 2021-2024.

"Hvor skal vi gå i dag?" spurte Kristoffer Robin.

Ole Brumm: "Ingen steder."

Og så gikk de dit.

5.5 Rentekompensasjonsordningen

Kommunene får dekket deler av sine rentekostnader knyttet til investeringer i ulike formålsbygg. Dette gjelder skolebygg, omsorgsboliger, sykehjem og kirker. Tilskuddet til ordningene for omsorgsboliger og sykehjem kompenserer også for kommunens avdragsutgifter. Tabellen nedenfor viser anslag på dette i perioden.

Tabell 13 – Diverse statstilskudd (rentekompensasjonsordning)

Diverse statstilskudd (ansvar 9000 - finans)								
Tekst	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kompensasjon reform 97 (grunnskolerereformen)	-181	-	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon skoleanlegg (investeringskomp.)	-205	-183	-195	-166	-146	-128	-113	-99
Kompensasjon handlingsplanen for eldre	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompensasjon rentefritt lån kirken	-4	-4	-3	-3	-2	-2	-2	-2
Rentekompensasjon omsorgsboliger/sykehjem	-1 176	-1 154	-1 160	-986	-868	-764	-672	-591
Sum	-1 566	-1 341	-1 358	-1 154	-1 016	-894	-787	-692
Avrundet	-1 600	-1 300	-1 400	-1 200	-1 000	-900	-800	-700

5.6 Eiendomsskatteinntektene

Eiendomsskatten fra den gass-/petroleumsbaserte industrien på Tjeldbergodden har etter avtale mellom samarbeidskommunene vært delt mellom de tre etter at utgifter til særskilte infrastrukturtiltak i vertskommunen (og i Hemne) først er trukket fra. Dette er kompensasjon for direkte og indirekte merutgifter som følge av etableringen på Tjeldbergodden i h.ht. avtale mellom kommunene, godkjent av Aure kommunestyre våren 1997 (k.sak 27/97), med senere presiseringer i kommunestyremøte 15.12.2005. Avtalen gjelder fram til 2027.

I statsbudsjettet for 2018 ble det vedtatt å fjerne adgangen til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner, med unntak for vannkraftanlegg, vindkraft og de delene av petroleumsanlegg for olje og gass som omfattes av petroleumsloven.

Tabell 14 – Eiendomsskatteinntektene 2016-2204

Tekst/år	Tall i 1000 kroner								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tjeldbergodden (brutto før deling)	-23 533	-23 887	-19 072	-17 508	-15 094	-12 681	-10 268	-7 854	-5 441
Tidligere verk og bruk (nå næring)	-7 391	-7 241	-8 188	-6 992	-6 456	-5 949	-5 432	-4 916	-4 409
Mobilt gasskraftverk	-6 547	-6 547	-7 238	-	-	-	-	-	-
Øvrige næringsseiendommer	-	-	-	-	-720	-720	-720	-720	-720
Eiendomsskatt bolig- og fritidseiendom	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto eiendomsskatt	-37 471	-37 675	-34 498	-24 500	-22 270	-19 350	-16 420	-13 490	-10 570
Kompensasjon for endringer i esk.	-	-	-	-2 867	-5 741	-8 335	-10 809	-13 232	-15 648
Sum brutto eiendomsskatt og komp.	-37 471	-37 675	-34 498	-27 367	-28 011	-27 685	-27 229	-26 722	-26 218
Andel Hemne/Hitra Tjeldbergodden	10 482	10 310	6 682	7 156	6 999	6 837	6 670	6 496	6 319
Netto eiendomsskatt Aure	-26 989	-27 365	-27 816	-20 211	-21 012	-20 848	-20 559	-20 226	-19 899

Tabellen viser netto eiendomsskatteinntekter til Aure kommune i årene 2016-2024, inkludert kompensasjonsordningen for endringer i eiendomsskatteoven (jfr. kap. 5.3.4 og tabell 11). I tallene er det tatt hensyn til regjeringens forslag om nedjustering av kompensasjonen.

5.7 Midler fra Havbruksfondet/produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen

I revidert budsjett for 2020 vedtok Stortinget nytt system for fordeling av havbruksinntekter fra kapasitetsjusteringene som i henhold til «trafikklyssystemet» gjennomføres annethvert år. Det ble besluttet at fra og med 2022 skal 60 pst. av inntektene ved kapasitetsjusteringer tilfalle staten. 40 pst. skal fordeles til havbrukskommuner og fylkeskommuner via Havbruksfondet. Fra

kapasitetsjusteringen som er gjennomført i 2020, skal kommunesektoren tilføres 2,25 mrd. kroner i 2020 og 1 mrd. kroner i 2021. Dette innebærer at kommunesektoren totalt får 3,25 mrd. kroner av de samlede inntektene fra årets tildelingsrunde.

Stortinget besluttet også å innføre en produksjonsavgift på laks, ørret og regnbueørret i statsbudsjettet for 2021. En på 40 øre per kilo sløyd fisk anslås å gi et proveny på om lag 500 mill. kroner, påløpt i 2021 og bokført i 2022.

For å skape en større sikkerhet omkring inntektene fra Havbruksfondet og den økonomiske virkningen av innføringen av en produksjonsavgift fra oppdrettsnæringen, har Aure kommune rettet en forespørsel til firmaet Kontali og bedt om et estimat på disse inntektene i økonomiplanperioden.

Tabell 15 – Estimat på midler fra Havbruksfondet

Tekst/år	Tall i millioner kroner			
	2021	2022	2023	2024
Vekst MTB (maksimal tillatt biomasse)	4,7	10,1	1,5	9,2
Produksjonsavgift	-	2,8	3,1	3,1
Sum Aure kommune	4,7	12,9	4,6	12,3

Tabellen ovenfor viser et estimat på Aure kommunes inntekter fra Havbruksfondet i årene 2021-2024.

5.8 Tilskudd til ressurskrevende brukere

Kommunen mottar tilskudd for personer under 67 år som mottar omfattende tjenester innen helse, sosial og pleie og omsorg fra kommunen. Dette kan bl.a. gjelde psykisk utviklingshemmede, fysisk funksjonshemmede, rusmiddelbrukere, personer med psykiske lidelser, og personer med omfattende pleiebehov.

Formålet med toppfinansieringsordningen er å sikre tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparatet får et best mulig tilbud uavhengig av kommunenes økonomiske situasjon. På bakgrunn av den sterke utgiftsveksten som har vært innen dette området de siste årene foreslår regjeringen også for neste år en innstramning i ordningen.

Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet i toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere med kr. 46.000,- utover anslått lønnsvekst.

Det er enkelte små kommuner som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester. For å fange opp kommuner med spesielt høye utgifter per innbygger, foreslår regjeringen å fordele 30 millioner kroner i skjønnsmidler for 2021. Midlene skal rettes mot kommuner med under 3 000 innbyggere som har en spesielt stor økonomisk byrde på grunn av ressurskrevende tjenester.

5.9 Betaling for tjenester (avgifter og gebyrer)

Salgs-/ leieinntekter, gebyrer og refusjoner er den tredje store inntektskilden kommunen har. Dette er inntekter som dekker en del av kommunes produksjonskostnader på det aktuelle området. Når produksjonskostnadene øker kan en forvente at tilhørende inntekter økes tilsvarende. Kommunestyret vedtar salgs- /leieinntekter og gebyrer som egen sak i forkant av behandlingen av budsjettet.

Prisen på mange kommunale tjenester beregnes etter prinsippet om selvkost. Det betyr at kommunen ikke kan kreve mer i betaling enn det koster kommunen å tilby tjenesten. Dette gjelder

tjenester som vann, avløp, renovasjon, slam, feiertjenester (VARF-tjenester), plan- og byggesaksbehandling, kart- og delingsforretning.

Selvkostprinsippet som finansieringsmetode betyr at en selvkostkalkyle ligger til grunn for hva en tjeneste kan prises med. Det finnes egne retningslinjer for å beregne selvkost for kommunale betalingstjenester. Det innebærer blant annet at kommunen må foreta en etter-kalkyle av de reelle kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene, for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunenes selvkost.

Selvkostprinsippet praktiseres over en tre- til femårsperiode. Det innebærer at et eventuelt overskudd innenfor en tjeneste fremføres til et senere år ved å avsette til selvkostfond. På den annen side må selvkostfondene brukes innen samme tidsramme. Investeringer i anleggsmidler kan ikke finansieres av selvkostfond.

Aure kommune praktiserer 100 % selvkost innen VARF-tjenestene. Når det gjelder bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og plan, er forholdet at en i bygge- og delesaksbehandlingen har en dekningsgraden på 85 %, mens dekningsgraden innen oppmåling ligger på ca. 100 %. For private planforslag er dekningsgraden 25 %, noe som gjenspeiler seg i de fleste distriktskommuner.

For andre tjenester vil det generelt være naturlig at satsene økes i samsvar med økningen i prisveksten. Dvs. at betalingssatsene for de fleste tjenester justeres for forventet prisstigning (deflatoren på 2,7 % legges til grunn).

For å kunne ha et oppdatert redskap for beregning av selvkost og tilhørende gebyrsatser for de ulike områdene, har Aure kommune med virkning fra budsjett 2016, inngått avtale med firma EnviDan Momentum AS. Dette firmaet leverer en regnemodell som i sin helhet kan benyttes som dokumentasjon på kommunens beregninger i forhold til selvkost.

5.10 Kalkulatoriske kapitalkostnader

Kommunens tjenester innen vann, avløp, renovasjon, slam og feiing drives etter selvkostprinsippet – dvs. at alle utgiftene dekkes av brukerne gjennom avgiftssystemet. Dette gjelder også kapitalkostnadene, og blir i den forbindelse benevnt kalkulatoriske renter og avskrivninger.

På ansvarsområde 9 i tallbudsjettet (finans) føres de kalkulatoriske kapitalkostnader som inntekt (interne rente-inntekter).

Tabell 16 – kalkulatoriske kapitalkostnader

Kalkulatoriske kapitalkostnader									
Tekst/år	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vann	-2 075	-2 463	-2 922	-3 012	-3 380	-3 360	-4 805	-4 876	-4 965
Avløp	-547	-587	-669	-723	-600	-667	-770	-807	-797
Slam	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovasjon	-36	-34	-36	-57	-	-	-	-	-
Feiing	-21	-21	-21	-20	-20	-19	-19	-	-
Sum	-2 679	-3 105	-3 648	-3 812	-4 000	-4 046	-5 594	-5 683	-5 762

5.11 Utbytte

Utbytte fra NEAS beregnes til 0,6 millioner pr. år, dvs. på samme nivå som i 2019.

5.12 Lønns- og prisstigning

Pris- og lønnsveksten (deflatoren) i kommunesektoren er anslått til 2,7 % i 2021. Av dette utgjør lønnsveksten 2,2 %.

Tabell 17 – Lønns- og prisstigning (deflator)

Tekst/år	2019	Anslag RNB 2020	Anslag STB 2021
Deflator (lønns- og prisstigning)	3,0	1,6	2,7
herav lønnsvekst	3,2	1,7	2,2

Den forventede lønnsveksten settes av sentralt under finanskapitlet som en lønnsreservepost (tilleggsbevilgningspost). Posten er ment å dekke selve lønnsøkningen og økte utgifter til arbeidsgiveravgift og pensjon. Videre skal denne posten også dekke det årlige egenkapitaltilskuddet til KLP. I h.ht. gjeldende økonomireglement fordeler rådmannen avsatt lønnsreguleringspost på tjenestemånadene etter hvert som de ulike oppgjør er kjent.

KLP krever et årlig egenkapitalinnskudd fra kommunene, slik at KLP's risikobærende evne opprettholdes. For 2021 er egenkapitaltilskuddet beregnet til 1,2 millioner kroner.

Følgende er lagt til grunn for 2021:

Tekst	Beløp
Grunnlag lønn	190 000 000
Sentrale tillegg 2020 - 1,7 % (helårsvirkning)	3 230 000
Sentralt tillegg 2021 - 3,0 % (virkning 8 mnd.)	3 800 000
Pensjonspremie (15,33 %)	1 078 000
Arbeidsgiveravgift (6,4%)	519 000
Sum - virkning av tariffoppgjøret 2019/2020	8 627 000
Samlet virkning i %	4,70
Premieavvik KLP/SPK (amortisert premieavvik 2020)	6 100 000
Arbeidsgiveravgift (6,4%)	390 000
Egenkapitaltilskudd KLP	1 200 000
Sum lønnsreguleringspost 2021	16 300 000

Virkningen av tariffoppgjøret for 2020 på 1,7 % er lagt til grunn. Videre er det forutsatt en lønnsstigning på 3,0 % for 2021. I tillegg er det ment at lønnsreguleringsposten skal dekke premieavvik pensjon fra 2020 (amortisert premieavvik), samt egenkapitaltilskudd KLP. Tidligere har premieavviket fra året før ligget i enhetenes rammer.

Følgende er lagt til grunn for årene 2022-2024:

Tekst	Beløp
Grunnlag lønn	190 000 000
Sentrale tillegg 2020 - 1,7 % (helårsvirkning)	3 230 000
Sentralt tillegg 2022 - 3,5 % (virkning 8 mnd.)	4 433 333
Pensjonspremie (15,33 %)	1 175 000
Arbeidsgiveravgift (6,4%)	566 000
Sum - virkning av tariffoppgjøret 2019/2020	9 404 333
Samlet virkning i %	5,20
Premieavvik KLP/SPK (amortisert premieavvik 2020)	6 100 000
Arbeidsgiveravgift (6,4%)	390 000
Egenkapitaltilskudd KLP	1 200 000
Sum lønnsreguleringspost 2021	17 100 000

Virkningen av tariffoppgjøret for 2020 på 1,7 % er lagt til grunn. Videre er det forutsatt en lønnsstigning på 3,5 % for årene 2022-2024

Dette vil nødvendigvis være en anslagspost da det er vanskelig å forutse virkningene av framtidige lønnsoppgjør. Ved å legge seg på de sentrale føringene har resultatene slått ut begge veier.

5.13 Pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift

Pensjonsberegningene er kompliserte, og inneholder mange elementer. Vesentlige elementer som påvirker resultatet er årslønnsveksten, beregningsforutsetninger om avkastning, og økningen i folketrygdens grunnbeløp (G), som slår ut på det som kalles reguleringspremien.

Forskjellen mellom beregnet/innbetalt pensjonspremie som legges inn i budsjettet, og årets netto pensjonskostnad (som kan beregnes nøyaktig først når året er omme), kalles premieavvik. Dette premieavviket føres enten i sin helhet i påfølgende regnskapsår eller kan avskrives over 7 år. Positive og negative premieavvik skal håndteres prinsipielt likt. Aure har vedtatt å føre premieavviket i sin helhet det påfølgende regnskapsår. Kommuner som har valgt å skyve framtidige pensjonskostnader framfor seg (amortisering av premieavvik), vil oppleve store utfordringer når pensjonskostnadene skal betales.

På bakgrunn av pensjonskassenes beregninger legger rådmannen følgende premiesatser (arbeidsgivers andel) til grunn i budsjetteringen:

Folkevalgte (KLP):	9,0 %
Sykepleiere (KLP):	9,0 %
Fellesordningen/øvrige ansatte:	9,0 %
Lærere (SPK):	9,5%

Figuren nedenfor viser pensjonskostnadene i årene 2019-2024:

Avgiftssatsen for arbeidsgiveravgift har fra og med 2007 vært på 6,4 %.

5.14 Kapitalkostnadene (renter og avdrag)

Aure kommune har de senere år gjennomført flere store utbyggingstiltak. Betydelige inntektsøkninger (tildeles kortsiktige), lavt rentenivå og budsjettkutt, har bidratt til at dette har latt seg gjennomføre. Finansieringen av prosjektene har stor sett blitt gjort gjennom låneopptak, noe som har ført til en betydelig økning i lånegjelden. Det lave rentenivået har gjort at dette har vært gunstig, men samtidig «skjules» også kommunens økende sårbarhet når rentenivået igjen vil måtte gå opp. En del av kapitalutgiftene dekkes av gebyrer, husleie, rentekompensasjonsordningen fra staten og de kalkulatoriske kapitalkostnadene fra selvkost (jfr. pkt. 5.10).

5.14.1 Rentenivået

Både Kommunenes Sentralforbund, KLP og Kommunalbanken opererer med anslag på rentenivået framover i tid. Basert på dette er følgende lagt til grunn i årene 2021-2024:

Tabell 18 – Rentenivået 2021-2024

Tekst/år	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
Renter investeringslån	1,50	1,75	2,00	2,25

Regnskapet for 2019 viser følgende når det gjelder forhold knyttet til lånegjelden:

5.14.2 Lånegivere

Alle beløp i 1000 kroner

Navn	Beløp	Antall lån
Sparebank 1 Midt-Norge	2 424	1
KLP Kommunekreditt	15 755	4
Kommunalbanken	278 577	10
Husbanken - <i>investeringsformål</i>	3 691	3
Husbanken - <i>formidlingslån/videreutlån</i>	11 273	4
Sum total lånegjeld	311 720	22

5.14.3 Lånegjeld fordelt på vilkår

Alle beløp i 1000 kroner

Navn	Beløp	Andel av total i %
Flytende rente	165 597	53,1
Flytende rente (grønn pt. rente)	65 172	20,9
Fastrente	80 951	26,0
Sum total lånegjeld	311 720	100,0

I henhold til Aure kommunes finansreglement skal minst 20 % av kommunens innlån knyttes til fast rente. Aure kommune har 2 større lån på fastrente, ett på 1,02 % (til august 2023) og ett på 2,1 % (til november 2021).

5.14.4 Avdragstid

Alle beløp i 1000 kroner

Navn	Beløp
Nedbetalt < 5 år	1 323
Nedbetalt mellom 5 og 10 år	22 803
Nedbetalt mellom 11 og 15 år	45 708
Nedbetalt mellom 16 og 20 år	76 925
Nedbetalt mellom 21 og 25 år	164 961
Nedbetalt mellom 26 og 30 år	-
Nedbetalt > 30 år	-
Sum total lånegjeld	311 720

Aure kommune har over mange år hatt som prinsipp å nedbetale gjeld så fort det lar seg gjøre. Dette gjenspeiles også i tabellen ovenfor. Kommunestyret vedtok i siste budsjettbehandling (k.sak 93/19 at avdragstiden på nye lån skal strekkes ut for lette de årlige driftskostnadene. Dette ble bl.a. gjort i forbindelse med låneopptak sensommeren 2020.

Regnskapet for 2019 viser at Aure kommune har ubrukte lånemidler tilsvarende 10,0 millioner kroner. For å redusere nye låneopptak, forutsettes det at disse midlene benyttes i 2020 og 2021.

Flott sensommerkveld

5.15 Handlingsrom

Budsjettarbeidet starter med at det tas utgangspunkt i årets reviderte budsjett og at det gjennomføres en konsekvensjustering av dette både på utgifts- og inntektssiden. Derved får vi et anslag på kommunenes handlingsrom inn i ny økonomiplanperiode.

Ved å gjennomføre denne øvelsen får en synliggjort grunnlaget for budsjettarbeidet, dvs. at en ved å videreføre dagens drift på dagens nivå, uten aktivitetsøkninger eller -reduksjoner, eller nye investeringer, får fram hvilket **handlingsrom** (positivt eller negativt) en har når budsjettarbeidet starter.

Tabell 19 - Det økonomiske handlingsrommet

Enhetens forslag		Alle tall i 1000 kroner				
Tekst/år	Rev. bud. 2020	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024	
Revidert budsjett 2020	277 925	277 925	277 925	277 925	277 925	
Konsekvensjustering lønn/sosiale utgifter	-	-10 971	-10 971	-10 971	-10 971	
Øvrige konsekvensjusteringer	-2 941	1 536	-886	-4 826	-4 302	
Lønsreguleringsposten	-	17 100	17 100	17 100	17 100	
Sum drift enhetene	274 984	285 590	283 168	279 228	279 752	
Sum felles finanser (overf., kalk., mv.)	3 828	2 461	746	483	227	
Netto finansutgifter	22 800	25 450	27 680	28 900	30 000	
Overføring til investeringsbudsjettet	1 200	-	-	-	-	
Sum utgifter - konsekvensjustert basisbudsjett	302 812	313 501	311 594	308 611	309 979	
Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	-273 918	-270 448	-265 745	-266 657	-267 579	
Skatt på næring (inkl. tidligere verk og bruk)	-21 600	-19 320	-16 420	-13 420	-10 520	
Skatt på eiendom (boliger og fritidsbebyggelse)	-	-	-	-	-	
Produksjonsavgift lakseoppdrett	-	-	-	-	-	
Andre generelle statstilskudd	-11 763	-4 500	-900	-800	-700	
Bruk/avsetning av disposisjonsfond	4 469	-1 900	-4 160	-910	-3 000	
Sum inntekter - konsekvensjustert basisbud. 2020	-302 812	-296 168	-287 225	-281 787	-281 799	
Underdekning konsekvensjustert budsjett	-	17 333	24 369	26 824	28 180	

Enhetenes budsjettforslag i forhold til konsekvensjusteringer av 2020-budsjettet (ekskl. nye tiltak), viste årlige underskudd i ØKPL med henholdsvis 17,3 millioner kroner i 2021, 24,4 millioner kroner i 2022, 26,8 millioner kroner i 2023 og 28,1 millioner kroner i 2024. I dette lå også en gjennomgang og konsekvensjustering av investeringsprosjektene basert på økonomimeldingene for 1. og 2. tertial 2020, samt gjeldende økonomiplan.

Det er trist at alle som egentlig skjønner hvordan landet skal styres, jobber som drosjesjåfører og frisører.

Opphav: George Burns

6 RÅDMANNENS FORSLAG

6.1 Innledning

Aure kommunes sentrale oppgave er å være samfunnsbygger og en attraktiv og konkurransedyktig tjenesteleverandør, forvalter og arbeidsgiver. Ivaretagelsen av dette ansvaret skjer gjennom utstrakt delegering av ansvar og myndighet fra rådmannen til enhetslederne. Aure kommune har i dag 6 enheter fordelt på ulike tjenesteområder og støtteenheter.

Tjenesteenhetene og støtteenhetene yter tjenester som er svært forskjellige. Til tross for disse ulikhetene er det imidlertid flere likheter knyttet til utfordringene tjenesteområdene står overfor. Rådmannen kan særlig trekke fram utfordringene som er felles for alle tjenesteområder:

- Forebygging og tidlig innsats
- Kvalitet
- Helhet og samordning
- Kompetanse
- Rekruttere og beholde kvalifiserte medarbeidere
- Økonomistyring

Ambisjonene for driften av kommunen er å tilrettelegge for et tjenestetilbud som tilfredsstillende brukernes behov og samtidig bidrar til en større økonomisk handlefrihet for Aure kommune. Målsettingen for alle tjenesteområdene er å gi gode tjenester med vekt på kvalitet, tilgjengelighet og brukermedvirkning.

6.1.1 Økonomiske utfordringer og prioriteringer

Det overordnede målet er å sikre kommunens innbyggere et godt og stabilt tjenestetilbud både i kommende økonomiplanperiode, og i et mer langsiktig perspektiv.

En økonomi i balanse og stabile økonomiske rammebetingelser er grunnleggende for å kunne oppnå utvikling og forbedring av tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Dette innebærer blant annet å være i stand til å håndtere uforutsette hendelser som påvirker kommunens inntekts- og utgiftsgrunnlag.

Å styre økonomien til kommunen innebærer å avveie ulike forhold for å oppnå best mulig utnyttelse av de midlene en har til disposisjon, altså et best mulig eller i alle fall et tilstrekkelig tjenestetilbud til innbyggerne. For å få en god prosess på dette er det nødvendig med en gjensidig dialog mellom politikere, innbyggere og rådmannen. I en periode med mer anstrengt økonomi blir det:

- ✓ Mer oppmerksomhet på om ressursene utnyttes effektivt.
- ✓ Spørsmål om tjenestetilbudet har en optimal sammensetning i forhold til vedtatte mål.
- ✓ Viktig å avklare forventninger om hva kommunen kan og skal levere.

Gjennom god kommunikasjon må kommunen sørge for at innbyggerne blir informert om hva de kan forvente av nivå og kvalitet på tjenestetilbudet, og hva de selv må håndtere i hverdagen.

Den langsiktige målsetting for budsjettarbeidet om å redusere driftsnivået står ved lag. Aure kommune står foran en periode med vanskeligere økonomiske rammebetingelser, som nødvendigvis vil måtte gjenspeiles i driftsbudsjettene framover. Stadige pålegg fra staten uten medfølgende finansiering er også en situasjon vi vil måtte takle. Aure kommune er samtidig nødt til å i større grad utnytte det inntektspotensialet kommunene faktisk har for å balansere budsjettene. Å ta i bruk ny

tilgjengelig teknologi og bruk av frivilligheten som ligger i lokalsamfunnet, vil være nødvendige faktorer for å fortsatt kunne gi gode tjenester ut til innbyggerne også fram i tid.

6.1.2 Prioriteringer og strategier

Når en skal vurdere kommunens tjenester og driftsnivå, er det naturlig å vektlegge følgende kriterier:

- Rene lovpålagte kommunale primæroppgaver prioriteres, herunder tiltak hvor kommunen har ansvar for liv og helse.
- Vanlige kost-/nyttebetraktninger skal legges til grunn. (Mest mulig tjeneste ut av hver krone, til tjenester det er mest behov for).
- Selvfinansierende prosjekter som ikke belaster nettorammene vurderes spesielt. Også her nyttes kostnad-/nyttebetraktninger, samt at det må tas hensyn til kommunens kapasitet til å få utført prosjektene.
- Oppsigelse av ansatte skal forsøkes unngått. Hvis nødvendig vurderes i stedet omplassering og naturlig avgang.
- Juridiske- og avtalerettslige forpliktelser oppfylles.
- Tiltak av vital interesse for kommunens utvikling/innbyggere.

Å bedre effektiviteten i utnyttelsen av kommunens ressurser innebærer å frambringe tjenester på en smartere måte enn tidligere. I dette ligger å vurdere hvor og hvordan tjenesteproduksjonen organiseres, ta i bruk ny teknologi og styrke samarbeidet, samordningen og samhandlingen mellom aktører som jobber mot felles mål. Det vil også kunne bety at en må omplassere en del tjenester geografisk, noe som for enkelte brukere fører til transportmessige ulemper.

6.2 Forslag til driftsrammer for enhetene

Som vist i kapittel 5.15 - Handlingsrom, dekker ikke inntektene økningen i løpende driftsutgifter og økte kapitalutgifter. Tabellene viser også at situasjonen forverrer seg utover i ØKPL-perioden.

Basert på den kunnskap en hadde om tilgjengelige inntekter og beregning av utgifts-bildet, påla rådmannen i sitt budsjetttrundskriv enhetene om å komme med kutt-tiltak tilsvarende 6 % av netto ramme (les; konsekvensjustert budsjett). Det var også forutsatt at nye plusstiltak skulle finansieres med tilsvarende minustiltak.

Selve prosessen i budsjettkonferansen kan deles inn slik:

- Gjennomgang av konsekvensjustert budsjett (drift)
- Gjennomgang av pluss- og minustiltak (drift)
- Gjennomgang av investeringsbudsjettet (konsekvensjustert og med nye tiltak)
- Vurdering av ytterligere tiltak for å gi balanse i budsjettet (finansområdet mv.)

Det ble fort klart at selv med justeringer av basisbudsjettet (les; konsekvensjustert budsjett) og bruk av forslåtte minustiltak, ville en ikke oppnå balanse i driftsbudsjettet. Rådmannen måtte dermed vurdere andre inntektsmuligheter for å skape balanse. Det må sies at de kutt-tiltak som til slutt ble inntatt i rådmannens budsjettforslag, vil for mange føles å inneha en god del kontroversielle momenter, men rådmannen står for disse ut fra et faglig perspektiv og ut fra kravet om balanse i budsjettene.

Tabell 20 – Rådmannens forslag

Rådmannens forslag		Alle tall i 1000 kroner				
Tekst/år	Rev. bud. 2020	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024	
Revidert budsjett 2020	277 925	277 925	277 925	277 925	277 925	
Konsekvensjustering lønn/sosiale utgifter	-	-10 971	-10 971	-10 971	-10 971	
Øvrige konsekvensjusteringer	-2 941	-297	-2 191	-5 931	-5 407	
Lønnsreguleringsposten	-	16 300	17 100	17 100	17 100	
Sum drift enhetene	274 984	282 957	281 863	278 123	278 647	
Sum felles finanser (overf., kalk., mv.)	3 828	2 362	636	373	117	
Netto finansutgifter	22 800	25 450	27 680	28 400	29 600	
Overføring til investeringsbudsjettet	1 200	-	-	-	-	
Sum utgifter - konsekvensjustert basisbudsjett	302 812	310 769	310 179	306 896	308 364	
Sum nye tiltak (+)	-	2 790	4 105	2 905	2 905	
Sum nye tiltak (-)	-	-10 938	-14 818	-14 955	-14 858	
Sum nye tiltak (netto)	-	-8 148	-10 713	-12 050	-11 953	
Sum utgifter	302 812	302 621	299 466	294 846	296 411	
Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	-273 918	-270 448	-265 745	-266 657	-267 579	
Skatt på næring (inkl. tidligere verk og bruk)	-21 600	-19 320	-16 420	-13 420	-10 520	
Skatt på eiendom (boliger og fritidsbebyggelse)	-	-	-3 400	-6 900	-10 400	
Produksjonsavgift lakseoppdrett	-	-	-2 800	-3 100	-3 100	
Andre generelle statstilskudd	-11 763	-6 439	-11 000	-2 300	-9 900	
Bruk/avsetning av disposisjonsfond	4 469	-6 414	-101	-2 469	5 088	
Sum inntekter	-302 812	-302 621	-299 466	-294 846	-296 411	
Mindreforbruk/merforbruk	-	-	-	-	-	

Forslaget inneholder følgende hovedpunkter:

- ✓ Konsekvensjustert budsjett er ytterligere justert slik at enhetenes nettorammer er tatt noe ned. Bla. innebærer dette at en del merkostnader i 2021 og årene framover er forventet å måtte dekkes over allerede eksisterende rammer. Det er heller ikke foretatt korrigeringer i forhold til prisstigning.
- ✓ Finansutgiftene er justert noe ved at en del investeringskostnader er fordelt over flere år. Dette vil i noen grad nødvendigvis påvirke finansutgiftene senere år. Avdragstiden er økt for alle nye lån. Alle ubrukte lånemidler benyttes fullt ut for å redusere behovet for nye låneopptak i perioden.
- ✓ KS's prognosemodell er i sin helhet benyttet for å beregne de frie inntektene i perioden.
- ✓ Det er inntatt plusstiltak på mellom 2,8 og 4,1 millioner kroner i de ulike årene.
- ✓ Det er inntatt minustiltak på mellom 10,9 og 15 millioner kroner i de ulike årene.
- ✓ For å oppfylle kravet om balanse i budsjettene for årene 2021-2024, foreslår rådmannen, for øvrig i samsvar med vedtatt økonomiplan, å innføre eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer fra og med 2022. Foreløpige anslag basert på antall boliger/fritidseiendommer og grovberegning av verdi kan tyde på at en ved innføring av eiendomsskatt tilsvarende 1,0 promille første år, vil kunne gi en inntekt på 3,4 millioner kroner. Det er videre foreslått en økning på 1,0 promille for hvert av de neste årene.
- ✓ Midler fra Havbruksfondet (MTB-midler) (jfr. kap. 5.7.) avsettes årlig på disposisjonsfondet.
- ✓ Årlig produksjonsavgift fra lakseoppdrett (via Havbruksfondet, jfr. kap. 5.7.) tas inn i driftsbudsjettet fra og med 2022 og benyttes i sin helhet til saldering av budsjettet.
- ✓ For å saldere budsjettene for årene 2021-2024, foreslår rådmannen bruk av disposisjonsfond med 29,4 millioner kroner i årene 2021-2024: samtidig foreslås avsatt 25,7 millioner kroner, slik at netto bruk blir 3,7 millioner kroner.
- ✓ Rådmannen forplikter seg til å foreta en gjennomgang av omsorgs- og helseområdet samlet med fokus på organisering, evaluering, samordning og effektivisering av tjenestene. I dette arbeidet vil det måtte vurderes å innhente ekstern bistand.

For nærmere spesifisering av enhetenes rammer og grunnlag henvises det til kap. 7 - enhetens budsjettammer, enhetenes innspill i eget hefte og *budsjettskjema bevilgningsoversikt drift* (budsjettskjema 1B).

6.2.1 Årsverk

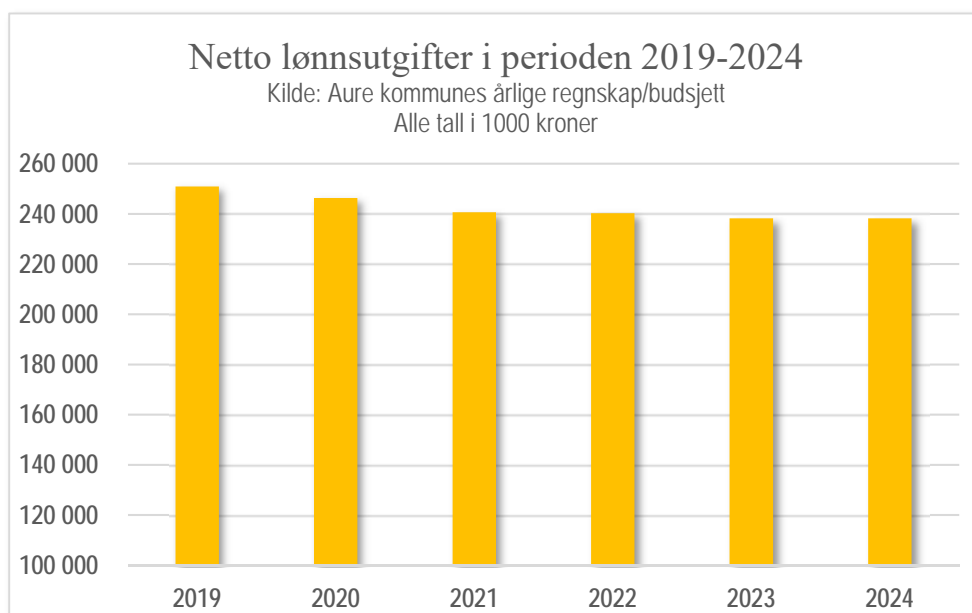
Rådmannens forslag innebære følgende endringer i forhold til antall årsverk i forslaget til økonomiplan:

Tabell 21 – Kutt i årsverk 2021-2024

Tjenesteenheter	Kons. bud. 2020	Endring 2021-2024		Årsverk 2024
		pluss	minus	
Utvikling og service	16,80	1,00	-1,00	16,80
Oppvekst og integrering	114,70	0,50	-4,00	111,20
Omsorg	111,07	-	-3,20	107,87
Helse og familie	24,90	0,60	-1,50	24,00
NAV	3,30	-	-	3,30
Plan og drift	41,94	-	-1,80	40,14
Kultur og næring	6,54	-	-	6,54
Sum årsverk	319,25	2,10	-11,50	309,85

Netto virkning er en nedgang på 9,4 årsverk i perioden. De fleste kuttene vil ikke ha full virkning før i 2021, bl.a. ut fra praktisk gjennomføring, skoleår mv.

Figuren nedenfor viser utviklingen i netto lønnsutgifter i årene 2019-2024.

Jeg spurte Gud om en sykkel, men jeg vet at Gud ikke virker på den måten. Så jeg stjal en sykkel og spurte om tilgivelse.

6.2.2 Engangstiltak innarbeidet i budsjettet

Engangstiltak er tiltak som ligger utenfor den daglige driften og som har en klar begrensning i tid. De fleste enkelttiltakene er forslått dekt ved bruk av disposisjonsfond.

Tabell 22 – Engangstiltak i drift

Engangstiltak drift i ØKPL 2021-2024				
Tekst	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
Rydding og avlevering av papirarkiv (videreføring av prosjekt fra 2020)	750	-	-	-
Taksering eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	1 000	-	-	-
Bredbåndsutbygging i Aure kommune	1 000	1 000	1 000	1 000
Ortofoto - geodataplan Møre og Romsdal (regional prosjekt)	475	-	-	-
Reguleringsplan Kjelklia - Vågsand	-	100	-	-
Gjennomføring skiltplan	-	400	-	-
Kommuneplan - samfunnsdel	-	-	-	-
Løft - vedlikehold kommunale veier	-	1 000	-	-
Løft - vedlikehold kommunale bygg	3 000	3 000	-	-
Tiltak næringsformål (jfr. SNP)	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum utgifter	8 225	7 500	3 000	3 000
Dekkes av disposisjonsfond	-7 750	-7 000	-3 000	-3 000
Dekkes over drift	-475	-500	-	-
Sum finansiering	-8 225	-7 500	-3 000	-3 000

6.2.3 Digitaliseringstiltak drift og investering

Aure kommune holder trykket opp i forhold til effektivisering ved å ta i bruk ny tilgjengelig teknologi. Både innen drift og investeringer er det lagt inn tiltak i forhold til dette.

Tabell 23 – Digitaliseringstiltak drift

Digitaliseringstiltak i drift ØKPL 2021-2024				
Tekst	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
Visma Flyt (omsorg)	85	-	-	-
Velferdsteknologi (omsorg)	100	100	100	100
Tilknytning responscenter (abonn. trygghetsalarmer)	-	250	250	250
Tilknytning responscenter (engangskostnad)	-	200	-	-
Innføring tofaktorautentisering med telefoner og lisenser	-	1 000	700	700
Virksomhetsstyringssystem	-	200	-	-
Bibliotek (fagsystem - fylkeskommunen)	100	50	50	50
Arkivkjerne Geric/skannere for saksbehandlere	65	-	-	-
Sum utgifter	350	1 800	1 100	1 100
Dekkes av disposisjonsfond	-	-	-	-
Dekkes over drift	-350	-1 800	-1 100	-1 100
Sum finansiering	-350	-1 800	-1 100	-1 100

Tabell 24 – Digitaliseringstiltak investering

Digitaliseringstiltak i investering ØKPL 2021-2024				
Tekst	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
IKT ORKidè - div. investeringer	380	100	250	-
Lifecare eSense med velferdstekn.løsninger som GPS, fallalarm etc.	100	100	100	-
Helseplattformen	-	-	1 065	-
Sum utgifter	480	200	1 415	-

6.3 Forslag til investeringsbudsjett og finansiering

I dette avsnittet gis det en omtale av rådmannens forslag til investeringer i kommende fireårsperiode. Avsnittet inneholder også en beskrivelse av finansiering av investeringene.

Aure kommune har de senere år gjennomført flere store utbyggingsprosjekter og bygd ut infrastruktur for betydelige beløp. Økonomisk slår dette ut i budsjettene ved at økte kapital- og driftsutgifter legger beslag på en stadig større andel av inntektene våre.

Rådmannen foreslår en investeringsramme på 117 millioner kroner i planperioden 2021 - 2024. Av dette er omlag 70 millioner kroner kommunekassefinansierte investeringer. De resterende investeringene, 47 millioner kroner, er knyttet til selvkost.

De fleste større prosjektene vedtatt i 2018-2020 vil være avsluttet i 2020, men en rest på prosjektet brannstasjon/hjelpemiddellager vil bli overført til 2021. Ellers er det en del mindre prosjekter fra 2020 som vil bli overført til 2021 (jfr. økonomimeldingen for 2. tertial 2020). Når det gjelder større prosjekter utenfor selvkost, har rådmannen i sitt forslag funnet rom for prosjektet *ny barnehage i Aure sentrum*, og satt av 41,0 millioner kroner i perioden til dette formålet. Når det gjelder selvkost er det prosjektene *sikring av tilførselsledning Steingeita-Aurdalen* og *utbedringsarbeider Sør-Tustna vassverk*, som preger investeringene her.

For å gjennomføre disse tiltakene må det foretas låneopptak på vel 93 millioner kroner i perioden. Ubrukte lånemidler tilsvarende 7,1 millioner kroner er forslått benyttet i 2021 for å redusere nye låneopptak. Nye låneopptak blir dermed 86 millioner kroner i perioden. Avdrag i perioden er beregnet til 91 millioner kroner slik at lånegjelden faktisk reduseres i perioden. Dette har ikke skjedd på mange år.

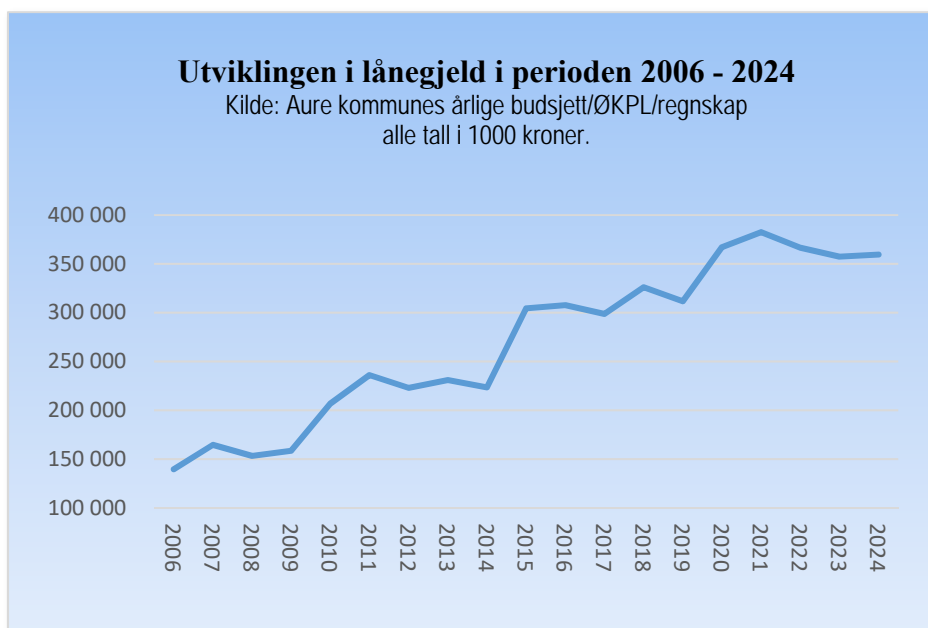
Detaljert oversikt over investeringsprosjektene og finansiering er inntatt i budsjettskjema bevilgningsoversikt investering (*budsjettskjema 2A*) og budsjettskjema 2B. Det vises for øvrig til enhetens forslag i vedleggsheftet, kap. 8.

6.4 Lånegjelden

Fra å ha en samlet lånegjeld i 2006 på knappe 140 millioner kroner, er vi i 2021, som er toppunktet, kommet opp i vel 382 millioner kroner dersom rådmannens forslag til drifts- og investeringsbudsjett blir vedtatt. Fra og med 2020 og fram mot 2024 vil lånegjelden falle og ligge på 360 millioner kroner i 2024. Det er i dette bildet forutsatt bruk av ubrukke lånemidler både i 2020 og 2021 med til sammen 10 millioner kroner. I 2021 består lånegjelden av lån til investeringer med 372,5 millioner kroner og lån til videre utlån (startlån) med 9,9 millioner kroner.

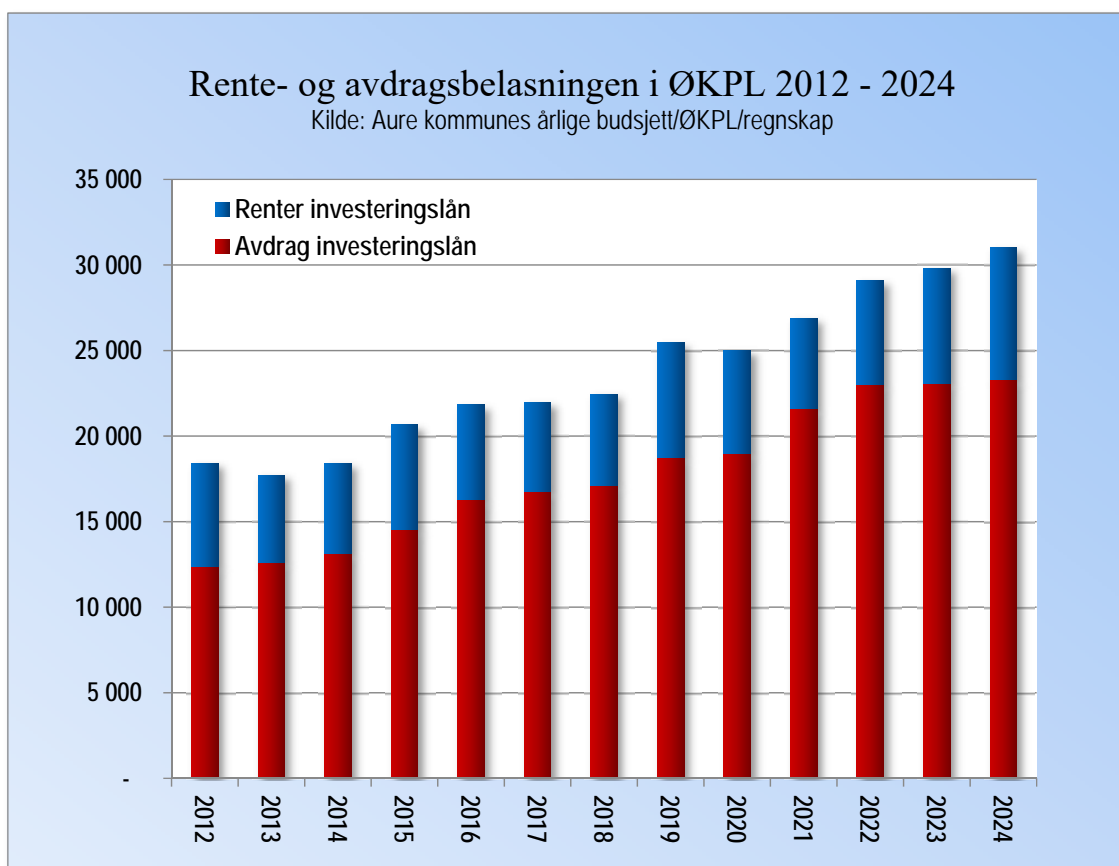
Logikk vil få deg fra A til B. Fantasien kan ta deg med hvor som helst.

Opphav: Albert Einstein

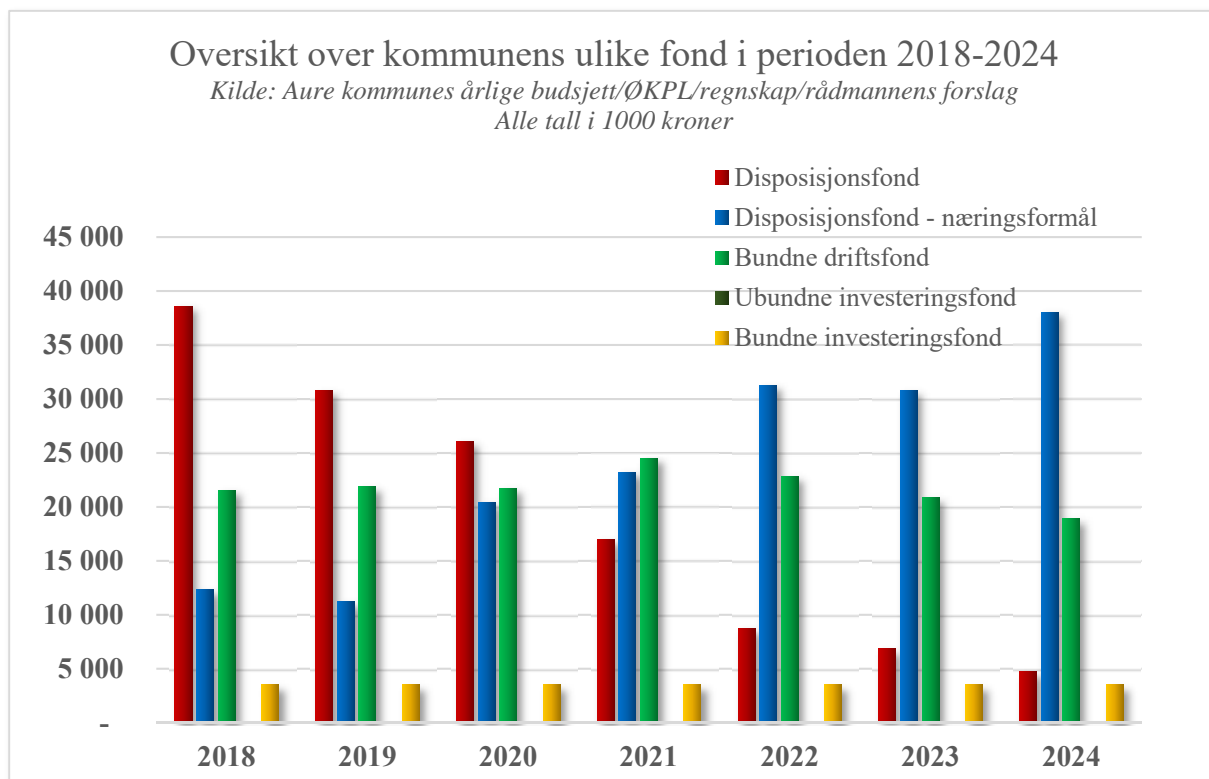
6.5 Kapitalkostnadene

Låneopptak og derav finanskostnader har økt jevnt de senere årene. I 2012 lå finansutgiftene på 17,7 millioner kroner, mens tilsvarende kostnader i 2024 vil bli liggende på 31 millioner kroner. En del av kapitalkostnadene dekkes over selvkostområdet og av brukerne (leieinntekter)

6.6 Bruk og avsetning fond

Som beskrevet i kapittel 6.2, innebærer rådmannens forslag både betydelig bruk og avsetning av disposisjonsfond i perioden. Også enhetene gjør bruk av bundne fond for å styrke driftsbudsjettet. Figuren nedenfor viser utviklingen av de ulike fondene.

Det ordinære disposisjonsfondet reduseres fra 26,0 millioner kroner i 2020, til 4,8 millioner kroner i 2024. Midler utlånt til Møre og Romsdal Fylkeskommune med 17,3 millioner kroner ble gjort i 2019 og er forventet å styrke disposisjonsfondet. Dette er dermed en «reserve» vi ikke har tatt hensyn til i oversikten fra 2019-2024. Disposisjonsfondet tilknyttet næring vil med tilførsel av midlene fra Havbruksfondet (med unntak av produksjonsavgiften), være på 37,9 millioner kroner i 2024, mot 20,4 millioner kroner i 2020. Det er i dette bildet forutsatt at også tildelte midler i 2020 vil bli vedtatt tilført fondet. Også bundne driftsfond går ned fra 21,7 millioner kroner i 2020 til 18,9 millioner kroner i 2024.

6.6.1 Disposisjonsfondet

I rådmannens forslag ligger det en del engangstiltak som er ment å dekkes ved bruk av disposisjonsfond (jfr. kap. 6.2.1). Dette utgjør til sammen 12,75 millioner kroner i perioden 2021-2024. Videre forutsetter rådmannen av tiltak knyttet til næringsutvikling (SNP) vil utgjøre 2,0 millioner kroner hvert år i økonomiplanperioden, dvs. til sammen 8,0 millioner kroner som skal dekkes av disposisjonsfondet.

For å saldere budsjettene ser rådmannen det som nødvendig å bruke til sammen 8,7 millioner kroner i perioden 2021-2024, fordelt med 3,4 millioner kroner i 2021, 3,2 millioner kroner i 2022, 0,9 millioner kroner i 2023 og 1,1 millioner kroner i 2024.

Midlene fra Havbruksfondet ((med unntak av produksjonsavgiften), foreslås avsatt årlig, med til sammen 25,5 millioner kroner.

Tabell 25 – Bruk/avsetning disposisjonsfondet

Alle tall i 1000 kroner				
Tiltak - driftsbudsjettet	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
Innestående (saldo) pr. 01.01.	- 46 525	- 40 159	- 40 103	- 37 679
Avlevering av papirarkiv	750	-	-	-
Taksering av eiendommer	1 000	-	-	-
Bredbåndsutbygging (andel Aure kommune)	1 000	1 000	1 000	1 000
Ekstraordinært vedlikehold kommunale bygg	3 000	3 000	-	-
Ekstraordinært vedlikehold kommunale veier	-	1 000	-	-
Saldering av budsjett	3 400	3 201	969	1 112
Tiltak knyttet til næringsutvikling (SNP)	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum bruk av ubundne avsetninger	11 150	10 201	3 969	4 112
Sum til ubundne avsetninger (overføring fra drift)	- 4 784	- 10 145	- 1 545	- 9 245
Sum netto bruk/avsetning disp.fond	6 366	56	2 424	5 133
Saldo pr. 31.12.	- 40 159	- 40 103	- 37 679	- 42 812

6.6.2 Bundne fond - selvkost

Tabellen nedenfor viser fondsdisposisjonene innen selvkost fra avlagt regnskap 2019 til økonomiplanens år 2024. I henhold til inngått avtale skal fondene tilhørende renovasjon og slam overføres ReMidt IKS. Fondet kan benyttes til å redusere gebyrene. Fondene skal brukes over 2 år. Bruken av fondet for vann vil måtte justeres i forhold til dette for å unngå nytt underskudd i 2024.

Tabell 26 – Bundne fond selvkost

Tekst	Balanse regnsk. 2019	2020 Rev. bud.	2021	2022	2023	2024	Balanse regnsk. 2024
Vann	-2 495	2 495	3 230	-1 000	-1 300	-1 360	-430
Avløp	308	89	-	-125	-175	-80	17
Slam	550	-	-	-	-	-	550
Renovasjon	2 934	-	-	-	-	-	2 934
Feiing	447	-	-35	-70	-75	-110	157
Sum fond	1 744	2 584	3 195	-1 195	-1 550	-1 550	3 228

6.6.3 Bundne fond - enhetene

Ved utgangen av 2020 skal bundne fond ha en saldo på 21,7 millioner kroner (inkludert selvkost). I økonomiplanperioden er det foreslått å bruke 6,8 millioner kroner og avsette 4,0 millioner kroner. Saldo ved utgangen av 2024 vil da være 18,9 millioner kroner.

Revisjonen har bedt om at det foretas en gjennomgang av kommunens ulike bundne fond, med sikte på å «rydde» disse. En rydding vil kunne føre til at «overflødige» midler her, avsettes til disposisjonsfondet.

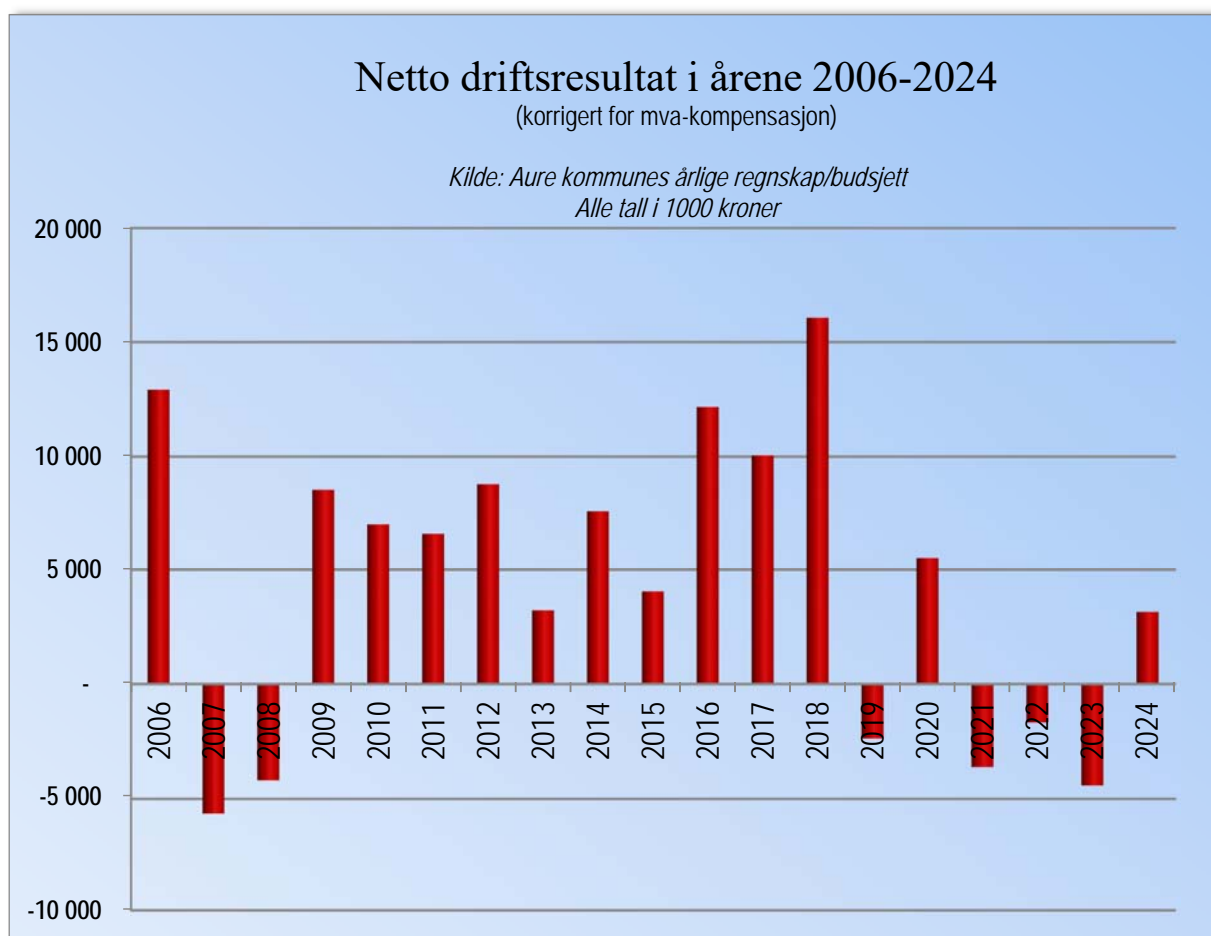
Tålmodighet er noe du beundrer hos sjåføren bak deg, men ikke hos den foran deg.

6.7 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det mest sentrale begrepet for å definere kommunens handlefrihet. Netto driftsresultat viser overskudd på årets drift fratrukket kapitalutgifter. Det anbefales fra sentralt hold at netto driftsresultat over tid bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene. Aure kommune har de fleste år kommet ut med positivt netto driftsresultat.

Rådmannens forslag til budsjett/ØKPL viser at Aure kommune ikke er innenfor dette ønskemålet i noen av årene. Selv med innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer og bruk av produksjonsavgiften fra lakseoppdrettsnæringen, er netto driftsresultat negativt i årene 2021-2023, mens vi har et positivt netto driftsresultat i 2024, dog lavere enn det det bør være. Dette medfører at man ser seg nødt til å saldere budsjettene med utstrakt bruk av disposisjonsfond.

Figuren nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat i perioden 2006 – 2024.

Livet er som en golfball – en lang rekke harde slag til du ender opp i et hull i jorden.

Ukjent kilde

6.8 Økonomiske måltall - handlingsregler og målsettinger

Det er kommunes ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning. Den nye kommuneloven sier at «kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid». For å oppnå dette fastsetter den nye loven i § 14-2 at kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunenes økonomi. Det er opp til kommunen selv å vedta hvilke måltall den skal ha og hvilket nivå måltallene skal være på. Handlingsreglene og målsettingen skal bidra til å sikre sunn kommuneøkonomi og trygge det finansielle grunnlaget for tjenestene kommunen har ansvar for å levere til innbyggerne. I rådmannens forslag til budsjett for 2020, ble det lagt fram forslag til finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Dette ble vedtatt av kommunestyret i møte 19.12.2019, sak 93/19.

6.8.1 Netto driftsresultat

Målsettingen er at netto driftsresultat bør ligge mellom 1,5 – 2,0 % av driftsinntektene.

Rådmannens forslag til budsjett for 2021/ØKPL 2021-2024 innebærer følgende:

Tekst/år	Regnskap 2019	Rev. bud. 2020	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
Drifts- og finansinntekter	-408 790	-381 469	-368 584	-368 168	-361 175	-369 938
Drifts- og finansutgifter	411 174	375 918	372 187	369 851	365 581	366 787
Netto driftsresultat	2 384	-5 551	3 603	1 683	4 406	-3 151
Prosent av driftsinntektene	-0,6	1,5	-1,0	-0,5	-1,2	0,9

Ingen av årene i ØKPL-perioden er innenfor målsettingen.

6.8.2 Gjeldsgrad

Et rimelig mål i første omgang er å ha en gjeldsgrad på 50 %, for så å redusere denne.

Rådmannens forslag til budsjett for 2021/ØKPL 2021-2024 innebærer følgende:

Tekst	Regnskap 2019	Rev. bud. 2020	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
Driftsinntekter	-405 140	-379 269	-367 134	-366 748	-359 775	-368 538
Samlet lånemasse	300 447	356 447	372 522	357 342	348 787	351 487
Andel "k.kassefinansierte"	195 291	231 691	242 139	232 272	226 712	228 467
Gjeldsgrad	48,2	61,1	66,0	63,3	63,0	62,0

Ingen av årene i ØKPL-perioden er innenfor målsettingen.

6.8.3 Kapitalkostnadene

Målsettingen er at kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene skal utgjøre om lag 8 %, men med sikte på reduksjon.

Rådmannens forslag til budsjett for 2021/ØKPL 2021-2024 innebærer følgende:

Tekst/år	Regnskap 2019	Rev. bud. 2020	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
Renter/avdrag	25 247	25 000	26 900	29 100	29 800	31 000
Kalkulatoriske kapitalkostnader	-3 812	-4 000	-4 046	-5 594	-5 683	-5 762
Rentekompensasjon fra staten	-1 359	-1 200	-1 000	-900	-800	-700
Leieinntekter - andel driftsutg. FDV Eiendom	-1 290	1 843	752	621	-1 179	-1 179
Korrigerte tall for renter og avdrag	18 786	21 643	22 606	23 227	22 138	23 359
Driftsinntektene (brutto)	-405 140	-379 269	-367 134	-366 748	-359 775	-368 538
Kapitalkostnadenes andel av driftsinnt.	4,6	5,7	6,2	6,3	6,2	6,3

Alle årene i ØKPL-perioden er innenfor målsettingen.

6.8.4 Disposisjonsfond

Målsettingen er at disposisjonsfondet bør være på minst 5 % av driftsinntektene.

Rådmannens forslag til budsjett for 2021/ØKPL 2021-2024 innebærer følgende:

Tekst	Regnskap 2019	Rev. bud. 2020	ØKPL 2021	ØKPL 2022	ØKPL 2023	ØKPL 2024
brutto driftsinntekter	-405 140	-379 269	-367 134	-366 748	-359 775	-368 538
Disposisjonsfond	42 011	46 480	40 114	40 058	37 634	42 767
Prosent av driftsinntektene	10,4	12,3	10,9	10,9	10,5	11,6

Alle årene i ØKPL-perioden er innenfor målsettingen.

7 BUDSJETTRAMMER ENHETENE

7.1 Enhet utvikling og service

7.1.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

En stor del av enheten *Utvikling og Service* sine oppgaver er å yte interne tjenester, råd og veiledning til hele organisasjonen. Dette omfatter stabs- og støttefunksjoner som lønn-, økonomi- og personalavdeling, IKT-avdeling og servicekontor inkl. politisk sekretariat. Under dette tjenesteområdet finner vi også Skansen/innkjøpssamarbeidet, tilskudd til kirkeformål i h.ht kirkeloven, samt politisk virksomhet inkl. revisjon. Innhold og omfang av disse tjenestene er tilpasset enhetenes behov og overordnede føringer.

I tillegg yter enheten publikumsrettede tjenester gjennom servicekontoret. Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

7.1.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024

Tabellen under viser rådmannens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2020-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2021-2024. Deretter følger rådmannens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

	Tall i 1000 kroner			
Netto driftsramme	2021	2022	2023	2024
Revidert budsjett 2020	31 532	31 532	31 532	31 532
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	(259)	(259)	(259)	(259)
A - Ramme	31 273	31 273	31 273	31 273
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1 Valg (Storingsvalg)	250	-	-	-
2 Valg (kommunevalg)	-	-	250	-
3 Nedtrapping av tilskudd til etablerere	(180)	(500)	(500)	(500)
4 Leasingavtale PC elever (5. 6. og 7. klasse)	-	-	-	-
5 Rydding av arkiv (prosjekt avvikles 01.02.21) ansvar 1310	(576)	(576)	(576)	(576)
6 Rydding av arkiv (prosjekt avvikles 01.02.21) ansvar 1311	(399)	(500)	(500)	(500)
7 Avvikling av seniortiltak	(200)	(200)	(200)	(200)
8 Bredbåndsutbygging (kommunal egenandel)	300	300	300	300
9 Kostnadsøkning på 30 % på IKT-utstyr	300	300	300	300
10 Leasing motoroms-utstyr	50	50	50	50
11 Telefoni kostnadseffekt 2. år	(140)	(140)	(140)	(140)
12 Drift IKT ORKidè, Aure kommunes andel	133	162	177	192
13 Tilskudd til religiøse organisasjoner	(75)	(75)	(75)	(75)
14 Justering av godtgjøring til ordfører / varaordf.	53	53	53	53
15 Økning fordelte utgifter (fra selvkost)	(84)	(90)	(95)	(95)
16 Skatteoppkreverfunksjonen	(460)	(460)	(460)	(460)
B - Sum konsekvensjustering	(1 028)	(1 676)	(1 416)	(1 651)
C - Korrigert ramme (A+B)	30 245	29 597	29 857	29 622
Nye tiltak (+)				
1 Skansen, videreføring av ryddeprosjekt	750			
2 Eiendomsskatt taksering	1 000			
3 Digitaliseringstiltak	350	1 800	1 100	1 100
4 IKT 100 % prosjektstilling/fast hjemmel (velferdsteknologi mv.)	350	700	700	700
D - Sum nye tiltak (+)	2 450	2 500	1 800	1 800
Nye tiltak (-)				
1 kutt IKT-tiltak 6 %	(460)	(460)	(460)	(460)
2 Kutt 6 % på politisk område	(240)	(240)	(240)	(240)
3 lærlingeordningen	(240)	-	-	-
4 Kjøp av konsulenttjenester rådmann	(120)	(120)	(120)	(120)
5 Servicekontor felles, kutt diverse driftsposter	(215)	(215)	(215)	(215)
6 Sparte telefonkostnader (se også kons.pkt 11)	(70)	(70)	(70)	(70)
7 tilskudd kirkelig fellesråd 6%	(195)	(195)	(195)	(195)
8 Stillingskutt 1,0 årsverk	(360)	(720)	(720)	(720)
E - Sum nye tiltak (-)	(1 900)	(2 020)	(2 020)	(2 020)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2021)	30 795	30 077	29 637	29 402

7.1.3 Rådmannens merknader

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringer foreslått fra enheten er tatt med i rådmannens forslag. Av disse er kostnadsøkning på IKT-utstyr redusert.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Alle enhetens plussforslag er tatt med i rådmannens forslag. I forslaget ligger bl.a. en 100 % stilling tilknyttet IKT/velferdsteknologi. Dette tiltaket må ses i sammenheng med nærmest tilsvarende forslag fra enhet omsorg. Det vil være et stort behov for å styrke dette feltet framover.

Når det gjelder digitaliseringstiltak er disse nærmere spesifisert i kap. 6.2.3.

Alle minustiltakene fra enheten er tatt med i rådmannens forslag. Tiltaket med stillingskutt er av rådmannen foreslått økt fra og med 2022.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

7.2 Enhet oppvekst og integrering

7.2.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Grunnskole: Drives etter opplæringsloven. Enheten består av tre grunnskoler:

- Aure barne- og ungdomsskole
- Nordlandet skole
- Tustna barne- og ungdomsskole

Barnehage: Drives etter barnehageloven. Enheten består av fire barnehager:

- Aure sentrumsbarnehage
- Nordlandet barnehage
- Steinhaugen barnehage
- Stemshaug barnehage

Kommunen er også barnehagemyndighet overfor den private barnehagen, Straumsvik barnehage.

Voksenopplæringen: Ansvar for grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne etter opplæringsloven kap. 4A og undervisning i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere etter introduksjonsloven.

Flyktningetjenesten:

- Bosettingskontor: Ansvar for bosetting og etablering samt dialog med sentrale myndigheter innenfor tjenesteområdet.
- Introduksjonsordningen

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

7.2.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024

Tabellen under viser rådmannens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2020-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2021-2024. Deretter følger rådmannens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Netto driftsramme	2021	2022	2023	2024
Revidert budsjett 2020	84 167	84 167	84 167	84 167
Konsekvensjustering lønn (lønsark)	-4 320	-4 320	-4 320	-4 320
A - Ramme	79 847	79 847	79 847	79 847
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1 Nedtrapping norsktilskudd	401	401	401	401
2 Nedtrapping utgifter (lønn inkl. sos.utg.) AVOKS	(30)	(30)	(30)	(30)
3 Nedtrapping av integreringstilskuddet	1 356	1 356	1 356	1 356
4 Nedtrapping utgifter (eks. lønn) integrering	(894)	(894)	(894)	(894)
5 Kompensasjon Covid19 - 2020	(575)	(575)	(575)	(575)
6 Tilskudd private barnehager	-	-	-	-
B - Sum konsekvensjustering	258	258	258	258
C - Korrigert ramme (A+B)	80 105	80 105	80 105	80 105
Nye tiltak (+)				
1 Rekruttering logoped	-	400	400	400
2 Telefonordning lærere	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	-	400	400	400
Nye tiltak (-)				
1 Nedlegging av Nordlandet skole (fra høsten 2021)	(1 100)	(2 800)	(2 800)	(2 800)
2 Generelt kutt 1,0 årsverk	(300)	(720)	(720)	(720)
E - Sum nye tiltak (-)	(1 400)	(3 520)	(3 520)	(3 520)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2021)	78 705	76 985	76 985	76 985

7.2.3 Rådmannens merknader

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringer foreslått fra enheten er med i rådmannens budsjettforslag unntatt økning av tilskuddet til private barnehager. Det forventes at en eventuell økning her, tas av eksisterende ramme.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Av enhetens foreslåtte plusstiltak er det kun funnet rom for å ta med økte ressurser til rekruttering av logoped, med da tilsvarende 0,5 årsverk fra og med 2022. Enhetens forslag var 0,5 årsverk fra 2021 og 1,0 årsverk fra 2022. En ser for seg et mulig interkommunalt samarbeid på dette fagområdet. Rådmannen finner ikke rom for utvidet telefonordning for lærere.

Minustiltaket foreslått fra enheten er tatt inn med korrigerende stillingsreduksjoner. Forslaget med kutt i 7 hele stillinger virker urealistisk uten at det gjøres strukturelle tiltak.

Rådmannen foreslår at Nordlandet skole legges ned fra høsten 2021. Dette med bakgrunn i forventet nedgang i elevtallet de kommende årene. Det må gjøres en konsekvensutredning knyttet til forslaget inklusive løsning for skyss og SFO. Det vurderes forsvarlig å etablere SFO knyttet til dagens drift av Nordlandet barnehage. Elevtallsutviklingen på ABUS tilsier at det er plass der for å ta imot elevene fra Nordlandet. I tillegg til stillingsreduksjoner i forbindelse med endring i skolestrukturen, foreslår rådmannen også et generelt kutt i årsverk i enheten slik at det til sammen kuttes 4 årsverk fra høsten 2021 og ytterligere et generelt kutt i årsverk fra høsten 2022.

Tidligere vedtak om endringer i skolestruktur er nå endelig gjennomført hvor Leira skole og Sør-Tustna skole er slått sammen til Tustna barne- og ungdomsskole (TBUS) fra inneværende skoleår.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

7.3 Enhet omsorg

7.3.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Enhet omsorg omfatter sykehjem, hjemmetjeneste og habilitering og demensomsorg. Det ytes tjenester og tildeles vedtak etter individuell vurdering hovedsakelig i h.ht pasient- og brukerrettighetsloven (pbrl) og helse og omsorgstjenesteloven (hol), samt lokale forskrifter.

Enheten har ansvar for sykehjemsdrift med kjøkken, døgnbasert øyeblikkelig hjelp (KAD) langtids-, korttids- og avlastningsplasser, omsorgsboliger med 24-timers bemanning for somatisk syke, demente og psykisk utviklingshemmede, samt hjemmesykepleie, praktisk bistand og boveiledning. I tillegg har enheten ansvar for formidling av boliger til pleie- og omsorgs-formål, støttekontakter, dagsenter, dagtilbud for demente, fritidsassistentordning, omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistanse (BPA), demensteam, trygghetsalarmer og matombringing.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

7.3.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024

Tabellen under viser rådmannens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2020-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2021-2024. Deretter følger rådmannens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2021	2022	2023	2024
Revidert budsjett 2020	86 161	86 161	86 161	86 161
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	(5 018)	(5 018)	(5 018)	(5 018)
A - Ramme	81 143	81 143	81 143	81 143
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1 Kompensasjon Covid19 - 2020	(350)			
2 Medisinsk forbruksmateriell - økte priser	100			
3 Ressurskrevende bruker - hjemmetjenesten	2 370			
4 Ressurskrevende bruker, økt refusjon	(600)			
5 Hvilende nattv. Solbakken - omgjort til aktiv, 60%, 3 t/natt	319	319	319	319
6 Ressurskrevende bruker heldøgns omsorg - 50% stilling	266	266	266	266
7 Regulative tillegg	1 104	1 104	1 104	1 104
8 Arkivkjerne Gerica 30.000 + skannere for saksbehandling	-	-	-	-
9 Ekstravakt	(400)	(400)	(400)	(400)
B - Sum konsekvensjustering	2 809	1 289	1 289	1 289
C - Korrigert ramme (A+B)	83 952	82 432	82 432	82 432
Nye tiltak (+)				
1 Velferdsteknologiske løsninger	-	-	-	-
2 Blæreskanner, Aure sykehjem	-	-	-	-
3 Visma Flyt 85.000 i etablering og 81.000 i drift	-	-	-	-
4 Løftehjelpemidler, senger som er utslitt, Aure sykehjem	-	-	-	-
5 Prosjektstilling velferdsteknologi	-	-	-	-
6 Videreføre medlemskap i NOKLUS	-	-	-	-
7 Heltid - utvide kortvakter 5,63 årsverk over 4 år = 1,4/år	-	-	-	-
8 Lønnstilskudd, sykepleierutdanning	-	-	-	-
9 Rekrutteringsstilling 60% lønn, helgejobb + bindingstid 3 år	-	-	-	-
10 Lønnstilskudd under utdanning sykepleiere 2 stk.	100	100	100	100
D - Sum nye tiltak (+)	100	100	100	100
Nye tiltak (-)				
1 Reduksjon av produksjonskjøkken Gullstein, 200%	(825)	(1 100)	(1 100)	(1 100)
2 Nedlegging av ordningen med matombringing, 40%	(220)	(220)	(220)	(220)
3 Redusere vaktmesterstilling - omplassering i 50% til helg	(135)	(270)	(270)	(270)
6 Mulig inntekt ved å fakturere m/1000/mnd. for leietøy, såpe	(120)	(120)	(120)	(120)
8 Kutt i merkantil stilling 30%	(120)	(225)	(225)	(225)
9 Salg av langtidsplasser sykehjem (Kristiansund)	(1 800)	(1 800)	(1 800)	(1 800)
E - Sum nye tiltak (-)	(3 220)	(3 735)	(3 735)	(3 735)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2021)	80 832	78 797	78 797	78 797

7.3.3 Rådmannens merknader

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringene foreslått fra enheten er med i rådmannens budsjettforslag, men noen av tiltakene er justert. Økningen knyttet til medisinsk forbruksmateriell ses i sammenheng med kostnader relatert til Kovid19-pandemien foreslått av enhet helse/familie. Den samlede kostnaden for disse tiltakene på 0,7 millioner kroner dekkes ved en forventet tilleggsbevilgning fra Regjeringen som ligger utenfor Statsbudsjettet. At en slik tilleggsbevilgning vil komme, er signalisert fra Regjeringens side. Tilsvarende beløp er lagt inn som økt statstilskudd (finans).

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Ingen plusstiltak fra enheten er tatt med i rådmannens forslag unntatt en sum som lønnstilskudd til sykepleiere under utdanning.

Alle minustiltakene fra enheten er tatt inn i rådmannens forslag med noe justering på beløp. I tillegg er det lagt inn salg av to korttidsplasser på sykehjem til Kristiansund kommune. Dialog i forhold til dette er allerede opprettet.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

7.4 Enhet helse og familie

7.4.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Omfatter barneverntjenesten, ergoterapitjenesten, folkehelsekoordinator, frisklivssentralen, fysioterapitjenesten, helsestasjon, jordmortjenesten, kommunepsykolog, legetjenesten og tjenester for psykisk helse og rus.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, herunder arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i vedleggsheftet.

7.4.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024

Tabellen under viser rådmannens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2020-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2021-2024. Deretter følger rådmannens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2021	2022	2023	2024
Revidert budsjett 2020	26 573	26 573	26 573	26 573
Konsekvensjustering lønn (lønsark)	(398)	(398)	(398)	(398)
A - Ramme	26 175	26 175	26 175	26 175
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1 Økt tilskudd Frivillighetssentralen	25	25	25	25
2 Øremerket tilskudd - Frivillighetssentralen	(435)	(435)	(435)	(435)
3 Reduserte utgifter barnevern	(747)	(747)	(747)	(747)
4 Reduserte utgifter barnevern - enslige mindreårige	(123)	(123)	(123)	(123)
5 Nedtrapping - tilskudd til enslige mindreårige	-	449	449	1 208
6 Ekstraordinære kostnader Covid19-pandemi	600	-	-	-
7 Økte kostnader legetjenesten	657	657	657	657
8 Kjøp av tjenester psykiatritjenesten	175	175	175	175
9 Statstilskudd ruskonsulent	165	165	165	165
B - Sum konsekvensjustering	317	166	166	925
C - Korrigert ramme (A+B)	26 492	26 341	26 341	27 100
Nye tiltak (+)				
1 Drift av frisklivssentral (60 % stilling)	240	540	540	540
2 Ungdomslos (Kommunal andel 50 %)	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	240	540	540	540
Nye tiltak (-)				
1 vakanse jordmor 30% stilling (besparelse 20 %)	(160)	(160)	(97)	-
2 opphør av godtgjøring daglegevakt til LIS1 (turnuslege)	(60)	(60)	(60)	(60)
3 opphør av ekstraordinær godtgjøring bakvakt legevakt	(290)	(290)	(290)	(290)
4 Kutt tjeneste for psykisk helse og rus med 1,5 årsverk	(550)	(1 120)	(1 120)	(1 120)
E - Sum nye tiltak (-)	(1 060)	(1 630)	(1 567)	(1 470)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2021)	25 672	25 251	25 314	26 170

7.4.3 Rådmannens merknader

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringer foreslått fra enheten er med i rådmannens budsjettforslag. Anslaget for kostnader med Kovid19-pandemien er justert noe ned (se for øvrig kommentarer under enhet omsorg).

Fra og med 2021 vil staten andel til frivillighetssentraler komme som et øremerket tilskudd. Dette er det tatt hensyn til i konsekvensjusteringen. Tilskuddet fra Aure kommune til frivillighetssentralen er i 2021 beregnet til kr. 715.000,-.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Av plusstiltakene foreslått fra enheten er det bare drift av frisklivssentralen fra og med 2021 rådmannen har funnet rom for i sitt budsjettforslag.

Alle minustiltak foreslått fra enheten er med i rådmannens budsjettforslag, men det er foretatt en korrigerende i 2021 for tiltaket «kutt i tjeneste for psykisk helse og rus» for å synliggjøre halvårsvirkning i 2021 og helårsvirkning fra og med 2022.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige, men kutt i tjenesten for psykisk helse og rus er vanskelig. Rådmannen krever internt samordning og kompensasjon i andre tjenester for å opprettholde faglighet.

7.5 Enhet NAV

7.5.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

NAV Aure er etablert som et likeverdig partnerskap mellom Aure kommune og Arbeids- og velferdsetaten (NAV) i Møre og Romsdal. Partssamarbeidet er beskrevet i samarbeidsavtale og utøves gjennom et lokalt styringsorgan representert ved rådmannen i Aure kommune og fylkesdirektøren i NAV Møre og Romsdal. NAV-kontoret har en felles enhetlig ledelse, dvs. én leder har det felles administrative og faglige ansvaret for både den kommunale og den statlige delen av virksomheten. Leder er ansatt i NAV Møre og Romsdal og lønnes statlig.

De tjenester som kontoret har ansvaret for kan sammenfattes til råd og veiledning på sosiale tjenester, arbeidsmarkedstjenester og trygdeytelser.

Kommunale tjenester	Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen,- dvs. generell råd og veiledning ved økonomisk sosialhjelp, økonomi- og gjeldsrådgivning, forebyggende arbeid, rus, Husbankens låne- og tilskuddordninger som f.eks. bostøtte, startlån og boligtilskudd.
Statlige tjenester	Arbeids- og velferdsetatens tjenester som veiledning og oppfølging av arbeidssøkere og arbeidsgivere ved rekruttering og arbeidsformidling, oppfølging og bistand til sykemeldte, bistå og følge opp brukere som trenger hjelp i å beholde og/eller finne høvelig arbeid.
Ansatte	Kontoret har tildelt 3,3 årsverk kommunalt ansatte og 3,1 årsverk statlig ansatte.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer, og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i Vedleggsheftet.

7.5.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024

Tabellen under viser rådmannens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2020-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2021-2024. Deretter følger rådmannens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Netto driftsramme	2021	2022	2023	2024
Revidert budsjett 2020	4 629	4 629	4 629	4 629
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	140	140	140	140
A - Ramme	4 769	4 769	4 769	4 769
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1				
2				
3				
B - Sum konsekvensjustering	-	-	-	-
C - Korrigert ramme (A+B)	4 769	4 769	4 769	4 769
Nye tiltak (+)				
1				
2				
3				
D - Sum nye tiltak (+)	-	-	-	-
Nye tiltak (-)				
1 Bidrag livsopphold	(163)	(293)	(293)	(293)
2 Permisjon i 20 % stilling	(130)			
E - Sum nye tiltak (-)	(293)	(293)	(293)	(293)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2021)	4 476	4 476	4 476	4 476

7.5.3 Rådmannens merknader

Konsekvensjusteringer

Ingen konsekvensjustering er foreslått fra enheten.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Ingen plusstiltak er foreslått fra enheten. Minustiltakene foreslått av enheten er i sin helhet tatt inn i rådmannens budsjettforslag.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

7.6 Enhet plan og drift

7.6.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Plan- og drift

- Plan og drift omfatter følgende tjenesteområder
- Eiendom, ansvar 6000 - 6099
- Kommunalteknikk, ansvar 6100 - 6199
- Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt, ansvar 6300 – 6399

Eiendom

- Tekniske drifts- og vedlikeholdstjenester av kommunale bygg og anlegg
- Renholdstjenester på kommunale bygg
- ENØK og inneklima
- Salg, kjøp, innleie og utleie av kommunale bygg og eiendommer
- Representant i kommunal plan- og byggekomite (ikke fast)
- Gjennomføring av kommunale investerings- og rehabiliteringsprosjekt på kommunale bygg
- Prosjekt- og utviklingsarbeid innenfor kommunal eiendomsforvaltning

Kommunalteknikk

- Samferdsel: kommunale veier, broer, veilys og trafiksikringsarbeid.
- Vann og avløp, drift og vedlikehold av kommunale vann- og renseanlegg, samt ledningsnett
- Kommunale kaianlegg
- Renovasjon og slam –overført til ReMidt IKS fra 2020
- Saksbehandling: vann og avløp, veger, utslipp fra avløpsanlegg, trafikkplaner, forurensing
- Prosjektarbeid
- Klima- og Miljø

Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt

- Areal- og reguleringsplaner
- Bygge- og delingssaker
- Kart-, oppmålings- og eiendomsarkiv (matrikkel)
- Landbruk, herunder også areal- og eiendomsforvaltning.
- Miljø-, jakt- og viltforvaltning
- I tillegg kommer interne tjenester som oppmåling og stikking for mindre kommunale prosjekter.

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer, og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i Vedleggsheftet.

7.6.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024

Tabellen under viser rådmannens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2020-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2021-2024. Deretter følger rådmannens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

Tall i 1000 kroner				
Netto driftsramme	2021	2022	2023	2024
Revidert budsjett 2020	36 052	36 052	36 052	36 052
Konsekvensjustering lønn (lønnsark)	-1 198	-1 198	-1 198	-1 198
A - Ramme	34 854	34 854	34 854	34 854
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1 Kommuneplan - samfunnsdel	(50)	(50)	(50)	(50)
3 Driftskostnader brannstasjon og hjelpemiddellager	50	50	50	50
4 Ortofoto - geodataplan Møre og Romsdal (regional prosjekt)	475	-	-	-
5 Spesialinspeksjon kommunale broer	(275)	(275)	(275)	(275)
6 Ombygging Aure rådhus (deler av 1. etasje)	(600)	(600)	(600)	(600)
7 Reduserte kostnader brannordning (husleie Kjelklia)	(287)	(287)	(287)	(287)
8 Konsekvensjustering selvkost - vann	(502)	(502)	(502)	(502)
9 Flytting av elever fra Leira skole til Sør-Tustna skole	(67)	(67)	(67)	(67)
10 Tustna helsesenter/legekontor selges	(91)	(91)	(91)	(91)
11 Digitalisering av renhold	-	(100)	(100)	(100)
12 Privatisering av kommunale veier	200	200	200	200
13 Ekstraordinære tiltak vedlikehold bygg (pakke)	-	-	(3 000)	(3 000)
14 Ekstraordinære tiltak kommunale veier (pakke)	(2 000)	(1 000)	(2 000)	(2 000)
15 Tap av husleieinntekter COOP	600	600	600	600
16 Økte forsikringer	120	120	120	120
17 Bortfall av båtskyssordning - Solskjeløya	(225)	(225)	(225)	(225)
18 Fordelte kostnader - felles drift (økonomi, IKT, revisjon mv.)	84	84	84	84
19 Ladestasjon Aure Sentrum - årlige driftskostnader	10	10	10	10
B - Sum konsekvensjustering	(2 558)	(2 133)	(6 133)	(6 133)
C - Korrigert ramme (A+B)	32 296	32 721	28 721	28 721
Nye tiltak (+)				
1 Økt tilskudd Solskjel kabelferge SA	-	-	-	-
2 Ekstra ordinære tiltak - kabelferga	-	-	-	-
3 Reguleringsplan Kjelklia - Vågsand	-	100	-	-
4 Gjennomføring skiltplan	-	400	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	-	500	-	-
Nye tiltak (-)				
1 Kutt trafikkikkerhetstiltak	(300)	(300)	(300)	(300)
2 Kutt vedlikehold av vegger (sommer og vinter)	(550)	(550)	(550)	(550)
3 Økte husleieinntekter	(210)	(210)	(210)	(210)
4 Strømsparing	(100)	(100)	(100)	(100)
5 Kutt vinterdrift sentralbanen	(70)	(70)	(70)	(70)
6 Husleie selvkostområder	(120)	(120)	(120)	(120)
7 Reduserte renholds-kostnader (lengre frekvens mellom renhold)	(400)	(400)	(400)	(400)
8 Økte gebyrinntekter	(100)	(100)	(100)	(100)
9 Reduksjon kjøp av konsulenttenester	(60)	(60)	(60)	(60)
10 Reduksjon reiseutgifter	(30)	(30)	(30)	(30)
11 Reduksjon kurs/opplæring	(10)	(10)	(10)	(10)
12 Nedleggning av Nordlandet skole (fra høsten 2021)	(250)	(500)	(500)	(500)
13 Vaktmesterressurs/merkantil tilsvarende 0,8 årsverk	(315)	(420)	(420)	(420)
14 Privatisering av kommunale veier	-	(200)	(400)	(400)
E - Sum nye tiltak (-)	-2 515	-3 070	-3 270	-3 270
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2021)	29 781	30 151	25 451	25 451

7.6.3 Rådmannens merknader

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringene foreslått fra enheten er med i rådmannens forslag.

Når det gjelder tiltaket privatisering av kommunale veier, er tallgrunnlaget harmonisert med kommunestyrets vedtak i møte 13.10.2020, sak 62/20. Dette innebærer at budsjettet for årene 2021-2024 innehar et kutt tilsvarende 0,4 millioner kroner. For 2020 lå det inne et kutt tilsvarende 0,6 millioner kroner.

Ekstraordinære tiltak vedlikehold av kommunale bygg, tas ut fra og med 2023. Når det gjelder ekstraordinære tiltak kommunale veier, innebærer forslaget fra rådmannen at det ikke avsettes midler til dette tiltaket i 2021 da disse midlene ble overført til 2020 (jfr. økonomimelding for 1. tertial 2020). Det avsettes 1,0 millioner kroner i 2022. Fra og med 2023 tas tiltaket helt ut.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Bare to av fire plusstiltak foreslått fra enheten er med videre i rådmannens budsjettforslag. Disse tiltakene, reguleringsplan Kjelklia-Vågsand og gjennomføring skiltplan gjennomføres først i 2022.

Alle minustiltakene fra enheten er tatt med i rådmannens budsjettforslag. I tillegg foreslår rådmannen å legge inn sparte driftskostnader med å legge ned Nordlandet skole, reduksjon på stillinger samt ytterligere privatisering av kommunale veier (jfr. ØKPL 2020-2023).

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

7.7 Enhet næringsutvikling

7.7.1 Beskrivelse av tjenesteområdet

Kulturområdet omfatter blant annet

- **Aure folkebibliotek.** Består av to likeverdige avdelinger. Gullstein og Aure sentrum (Abus). Avdelinga på Gullstein er per dato pakka ned, og det er bare avdelinga i Aure sentrum som er operativ. Ombygging ved sykehjemmet førte til at biblioteket på Gullstein ble midlertidig nedlagt.
- **Aure kulturskole,** avdeling Sør-Tustna og Aure arena
- **Museum.** Sjøbruksmuseum og kulturminneforvaltning
- **Aure arena,** med innendørs og utendørs idrettsanlegg, kultur-sal og kino
- Kulturorganisasjoner og idrettsråd
- Saksbehandling, tilskuddsordninger (kommunale/regionale/nasjonale)
- Aktivitetstilbud for barn og unge: UKM. Ungdomsklubbene har ikke vært i drift i 2020. Ungdomsråd

Næringsområdet omfatter blant annet

- Arbeide konkret opp mot Strategisk næringsplan (SNP) og tiltaksdelen SNP
- Saksbehandling nærings saker
- Kommunens næringsfond og næringsutviklingsfond
- Tett kontakt med kommunens næringsliv
- Hopp ID
- Tett kontakt og samarbeid med fylkets næringsavdeling samt Innovasjon Norge mm

Nærmere beskrivelse av tjenesteområdet, arbeidsoppgaver, bemanning, hovedutfordringer, og enhetens budsjettforslag med kommentarer er tatt inn i Vedleggsheftet.

7.7.2 Forslag til driftsbudsjett for perioden 2021-2024

Tabellen under viser rådmannens forslag til netto driftsramme og forslag til hvordan tjenesteområdet skal tilpasse ressursbruken til endrede rammer. Tabellen viser på linje C sum av konsekvensjustert 2020-budsjett, noe som gir basisbudsjett for 2021-2024. Deretter følger rådmannens forslag til nye tiltak og innsparinger/kutt, med endelige årlige nettorammer for enheten på linje F.

<i>Tall i 1000 kroner</i>				
Netto driftsramme	2021	2022	2023	2024
Revidert budsjett 2020	8 811	8 811	8 811	8 811
Konsekvensjustering lønn (lønsark)	82	82	82	82
A - Ramme	8 893	8 893	8 893	8 893
Konsekvensjustering av basisbudsjett (helårsvirkning, endrede forutsetninger mv.)				
1 Kompensasjon Covid19 - 2020	(45)	(45)	(45)	(45)
2 Reduksjon tilskudd (næring)	(50)	(50)	(50)	(50)
B - Sum konsekvensjustering	(95)	(95)	(95)	(95)
C - Korrigert ramme (A+B)	8 798	8 798	8 798	8 798
Nye tiltak (+)				
1 Kulturskole - Visuelle kunsthøgskolen	-	65	65	65
2 Bibliotek - fagsystem	-	-	-	-
D - Sum nye tiltak (+)	-	65	65	65
Nye tiltak (-)				
1 Reduksjon tilskudd (næring)	(160)	(160)	(160)	(160)
2 Reduksjon konsulentarbeid (næring)	(370)	(370)	(370)	(370)
3 Reduksjon opplæring/kurs (næring)	(20)	(20)	(20)	(20)
4 Omdisponering av ressurs bibliotek 0,4 årsverk	-	-	-	-
E - Sum nye tiltak (-)	(550)	(550)	(550)	(550)
F - Sum justert ramme (C+D+E) (bud 2021)	8 248	8 313	8 313	8 313

7.7.3 Rådmannens merknader

Konsekvensjusteringer

Alle konsekvensjusteringene foreslått fra enheten er med i rådmannens forslag.

Nye/endrede tiltak (pluss og minus)

Plusstiltak på kulturskole/visuelle kunsthøgskole er med i rådmannens forslag fra og med 2022. Når det gjelder enhetens forslag om fagsystem bibliotek er dette tiltaket flyttet til IKT-budsjettet (jfr. enhet utvikling og service).

Alle enhetens minustiltak er tatt inn i rådmannens budsjettforslag.

Minustiltakene vurderes som realistiske og forsvarlige.

8 OBLIGATORISKE OPPSTILLINGER - HOVEDOVERSIKTER

8.1 Bevilgningsoversikt drift (tidl. budsjettskjema 1A)

Alle beløp i 1000 kroner

	Regnskap 2019	Revidert Bud 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	-167 405	-183 008	-173 745	-169 042	-169 954	-170 876
Inntekts- og formueskatt	-94 245	-90 910	-96 703	-96 703	-96 703	-96 703
Eiendomsskatt	-24 487	-21 600	-19 320	-19 820	-20 320	-20 920
Andre generelle driftsinntekter	-5 012	-11 763	-6 439	-13 800	-5 400	-13 000
Sum generelle driftsinntekter	-291 149	-307 281	-296 207	-299 365	-292 377	-301 499
Sum drift (fra skjema 1B)	271 864	278 930	274 360	273 368	268 383	268 748
Avskrivninger	20 787	-	-	-	-	-
Sum netto driftsutgifter	292 651	278 930	274 360	273 368	268 383	268 748
Brutto driftsresultat	1 502	-28 351	-21 847	-25 997	-23 994	-32 751
Renteinntekter	-2 930	-1 400	-850	-820	-800	-800
Utbytter	-639	-800	-600	-600	-600	-600
Gevinster og tap på finans. omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	6 487	6 000	5 300	6 100	6 700	7 700
Avdrag på lån	18 751	19 000	21 600	23 000	23 100	23 300
Netto finansutgifter	21 669	22 800	25 450	27 680	28 400	29 600
Motpost avskrivninger	-20 787	-	-	-	-	-
Netto driftsresultat	2 384	-5 551	3 603	1 683	4 406	-3 151
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overført til investeringsbudsjettet	1 166	1 200	-	-	-	-
Netto avsetning/bruk av bundne driftsfond	335	-163	2 763	-1 627	-1 982	-1 982
Netto avsetning/bruk av disposisjonsfond	-1 114	4 514	-6 366	-56	-2 424	5 133
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-2 771	-	-	-	-	-
Dekning av tidl. års regnskapsm. merforbr.	-	-	-	-	-	-
Sum disp. eller dekn. av nto. driftsresultat	-2 384	5 551	-3 603	-1 683	-4 406	3 151
Fremført til inndekn. i senere år (merforbr.)	-	-	-	-	-	-

8.2 Bevilgningsoversikt drift - enhetene (tidl. budsjettskjema 1B)

Alle beløp i 1000 kroner

	Regnskap 2019	Revidert Bud 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Netto pr. resultatenhet						
Rådmann med fagstab	2 998	2 771	2 647	2 647	2 647	2 647
Økonomiavdelingen	3 868	3 787	4 296	3 290	3 285	3 285
Personalavdelingen	4 042	4 311	3 735	4 075	4 075	4 075
Servicekontor	3 448	3 573	2 855	2 495	2 495	2 495
IKT-avdelingen	7 531	8 187	8 974	10 702	10 017	10 032
Skansen/Innkjøpsamarbeidet mv.	1 313	1 317	1 066	215	215	215
Kirkelig fellesråd	3 374	3 619	3 349	3 349	3 349	3 349
Politisk virksomhet, inkludert revisjon	5 204	4 057	3 873	3 303	3 553	3 303
Sum utvikling og service	31 778	31 622	30 795	30 076	29 636	29 401
Felles skole	5 599	5 834	6 310	6 289	6 289	6 289
Nordlandet skole	4 113	4 432	3 147	-	-	-
Aure barne- og ungdomsskole	29 273	31 518	30 459	31 907	31 907	31 907
Straumsvik skole	1 980	-	-	-	-	-
Leira barneskole	4 409	4 713	-	-	-	-
Tustna barne- og ungdomsskole	9 645	11 879	15 602	15 602	15 602	15 602
Felles barnehage	5 617	4 571	3 889	3 889	3 889	3 889
Nordlandet barnehage	4 190	3 274	2 722	2 722	2 722	2 722
Stemshaug barnehage	2 946	3 164	2 915	2 915	2 915	2 915
Aure sentrumsbarnehage	7 313	7 055	6 625	6 625	6 625	6 625
Steinhaugen barnehage	6 386	6 162	5 741	5 741	5 741	5 741
Voksenopplæringen	3 740	3 108	2 013	2 013	2 013	2 013
Integrering	-50	-1 592	-720	-720	-720	-720
Sum oppvekst og integrering	85 161	84 118	78 703	76 983	76 983	76 983
Felles omsorg	8	914	873	873	873	873
Hjemmetjeneste Nord	19 930	24 957	22 356	20 096	20 096	20 096
Hjemmetjeneste Sør	11 930	16 076	14 277	14 277	14 277	14 277
Habilitering og demens	9 856	10 109	9 559	10 159	10 159	10 159
Skogan boliger	4 399	4 773	4 463	4 463	4 463	4 463
Solbakken bokollektiv	9 944	11 835	11 809	11 809	11 809	11 809
Felles sykehjem	11	-	-	-	-	-
Aure sykehjem	17 128	16 309	15 510	15 510	15 510	15 510
Aure sykehjem - kjøkken	2 589	2 425	2 321	2 321	2 321	2 321
Tustna helse- og omsorgssenter	3 674	-1 172	-1 115	-1 215	-1 215	-1 215
Tustna helse- og omsorgss. - kjøkken	1 533	1 524	780	505	505	505
Sum omsorg	81 002	87 750	80 833	78 798	78 798	78 798
Felles helse og familie	2 855	3 474	3 742	4 042	4 042	4 042
Barnevernstjenester	8 006	6 460	5 517	5 517	5 517	5 517
Barnevernstj. - enslige mindreårige	-4 887	-678	-824	-376	-376	383
Helsestasjon	1 860	2 075	2 019	2 019	2 019	2 019
Jordmortjenesten	283	499	333	333	396	493
Legetjenester	13 207	10 232	10 928	10 328	10 328	10 328
Psykiatritjenester	2 279	2 155	1 885	1 314	1 314	1 314
Fysioterapitjenester	1 702	2 029	1 761	1 761	1 761	1 761
Ergoterapitjenester	213	319	313	313	313	313
Sum helse og familie	25 518	26 565	25 674	25 251	25 314	26 170

Alle beløp i 1000 kroner	Regnskap 2019	Revidert Bud 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Netto pr. resultatenheter						
NAV	4 778	4 779	4 476	4 476	4 476	4 476
Sum NAV	4 778	4 779	4 476	4 476	4 476	4 476
FDV Eiendom	17 599	16 680	15 466	15 011	12 011	12 011
FDV Kommunalteknikk	14 723	14 225	10 743	11 943	10 343	10 343
Plan, byggsak, oppmåling, miljø	3 626	3 457	3 763	3 388	3 288	3 288
FDV Selvkost	-795	-2 500	-191	-191	-191	-191
Sum plan og drift	35 153	31 862	29 781	30 151	25 451	25 451
Næringsutvikling	2 615	3 894	4 002	4 002	4 002	4 002
Kultur	4 368	4 390	4 247	4 312	4 312	4 312
Sum kultur og næring	6 983	8 284	8 249	8 314	8 314	8 314
Sum drift enheter	270 373	274 980	258 511	254 049	248 972	249 593
Momskompensasjon investering/drift	-	-	-	-	-	-
Tilskudd	-	-	-	-	-	-
Egenandel AFP	-	-	-	-	-	-
Premieavvik pensjon	-	-	-	-	-	-
For mye avsatte feriepenger	-	-	-	-	-	-
Kalkulatoriske kapitalkostnader	-3 812	-4 000	-4 046	-5 594	-5 683	-5 762
Mottatte avdrag på utlån	-	-	-	-	-	-
Refusjoner fra kommuner	-	-	-	-	-	-
Overføringer fra kommuner	-	-300	-530	-530	-530	-530
Overføringer til kommuner	5 579	8 047	6 837	6 670	6 496	6 319
Overføringer til staten	16	-	-	-	-	-
Overføring fra andre (private)	-	-	-	-	-	-
Banktjenester, leasing PC-utstyr mv.	12	85	96	91	91	91
Avsatt til lønnsøkning	-	-	16 300	17 100	17 100	17 100
Avsetning tap på fordringer	31	-	-	-	-	-
Sum felles finanser	1 826	3 832	18 657	17 737	17 474	17 218
Sum drift	272 199	278 812	277 168	271 786	266 446	266 811
Korrigerings (bruk/avsetn. fond)	-335	118	-2 808	1 582	1 937	1 937
Sum drift (overføres skjema 1A)	271 864	278 930	274 360	273 368	268 383	268 748

8.3 Økonomisk oversikt etter art – drift

Alle beløp i 1000 kroner	Regnskap 2019	Revidert Bud 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter fordelt på art						
Rammetilskudd	-167 405	-183 008	-173 745	-169 042	-169 954	-170 876
Innteks- og formueskatt	-94 245	-90 910	-96 703	-96 703	-96 703	-96 703
Eiendomsskatt	-24 487	-21 600	-19 320	-19 820	-20 320	-20 920
Andre skatteinntekter	-	-	-	-	-	-
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-25 757	-18 434	-10 885	-17 797	-9 397	-16 238
Overføringer og tilskudd fra andre	-40 805	-13 497	-15 128	-14 534	-14 539	-14 539
Brukerbetaling	-9 689	-13 805	-14 586	-14 585	-14 585	-14 585
Salgs- og leieinntekter	-42 752	-38 015	-36 767	-34 267	-34 277	-34 677
A - sum driftsinntekter	-405 140	-379 269	-367 134	-366 748	-359 775	-368 538
Driftsutgifter fordelt på art						
Lønn (inkl. utgiftsgodtgjørelser)	219 290	203 481	197 491	195 107	195 067	195 101
Sosiale utgifter	43 911	43 119	32 501	32 097	32 049	32 063
Kjøp av varer og tjenester	93 038	77 762	77 432	76 127	71 419	71 554
Overføringer og tilskudd til andre	32 262	26 556	37 863	37 420	37 246	37 069
Avskrivninger (kun regnskap)	20 787	-	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-2 574	-	-	-	-	-
B - sum driftsutgifter	406 714	350 918	345 287	340 751	335 781	335 787
C - Brutto driftsresultat (overskudd) C=A-B	1 574	-28 351	-21 847	-25 997	-23 994	-32 751
Finansinntekter- og utgifter						
Renteinntekter	-3 011	-1 400	-850	-820	-800	-800
Utbytter	-639	-800	-600	-600	-600	-600
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	6 496	6 000	5 300	6 100	6 700	7 700
Avdrag på lån	18 751	19 000	21 600	23 000	23 100	23 300
D - Netto finansutgifter	21 597	22 800	25 450	27 680	28 400	29 600
Netto driftsresultat						
Motpost avskrivninger (kun regnskap)	-20 787	-	-	-	-	-
E - Netto driftsresultat (overskudd) E=C-D	2 384	-5 551	3 603	1 683	4 406	-3 151
Disp. eller dekning av netto driftsresultat						
Overført til investeringsregnskapet	1 166	1 200	-	-	-	-
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	335	-163	2 763	-1 627	-1 982	-1 982
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	-1 114	4 514	-6 366	-56	-2 424	5 133
Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	-2 771	-	-	-	-	-
Dekning av tidligere års regnskapsm. merforbruk	-	-	-	-	-	-
F - Sum disp. eller dekn. av nto. driftsresultat	-2 384	5 551	-3 603	-1 683	-4 406	3 151
G - Fremført til inndeckn. i senere år (merforbr.)	-	-	-	-	-	-

8.4 Bevilgningsoversikt investering (tidl. budsjettskjema 2A)

Alle beløp i 1000 kroner

	Regnskap 2019	Revidert Bud 2020	Økonomiplan			
			2021	2022	2023	2024
Investeringer i varige driftsmidler	50 920	96 491	53 080	14 000	17 610	32 000
Tilskudd til andres investeringer						
Investeringer i aksjer/andeler i selskaper	1 300	1 200				
Utlån av egne midler	88					
Avdrag på lån	488					
Sum investeringsutgifter	52 796	97 691	53 080	14 000	17 610	32 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 392	-15 320	-2 560	-2 180	-3 065	-6 000
Tilskudd fra andre			-1 716			
Salg av varige driftsmidler	-2 408	-2 000	-4 000	-4 000		
Salg av finansielle anleggsmidler						
Utdeling fra selskapet						
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-774					
Bruk av lån	-32 198	-79 171	-44 804	-7 820	-14 545	-26 000
Sum investeringsinntekter	-43 772	-96 491	-53 080	-14 000	-17 610	-32 000
Videreutlån	-	-	-	-	-	-
Bruk av lån til videreutlån	-	-	-	-	-	-
Avdrag på lån til videreutlån	-	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på videreutlån	-	-	-	-	-	-
Netto utgifter videreutlån	-	-	-	-	-	-
Overføring fra drift	-1 166	-1 200	-	-	-	-
Netto avsetning/bruk av bundne fond			-	-	-	-
Netto avsetning/bruk av ubundne fond	-7 858		-	-	-	-
Dekning av tidligere års udekket beløp			-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	-9 024	-1 200	-	-	-	-
Fremført til indeknng i senere år	-	-	-	-	-	-

8.5 Investeringene (tidl. budsjettskjema 2B)

Alle beløp i 1000 kroner		Økonomiplan			
Prosj.nr.	Prosjekt (T)	2021	2022	2023	2024
10702	IT-utstyr, utskifting				
11003	Orkide - diverse prosjekter	380	100	250	-
	Digitaliseringsprosjekter (knyttet til eget planverk)	100	100	1 165	-
21802	Nærmiljøanlegg Aure sentralbane - område øst	700			
22001	Ny barnehage - Aure sentrum		1 000	10 000	30 000
41701	Helseløype - Aure sentrum	1 050			
	Bygg for sykkel- og utstyrsparkeing Solbakken	500	-		
	Anskaffelse av biler (omsorg/helse og familie)	4 000			
41803	Oppgradering verkstedbygg	-			
42001	Sikringsgjerde - gravhaugfelt Kjelklia	300			
	Opparbeidelse av uteareal - TBUS	600			
	Lager for ved - Aure dagsenter	300			
	Publikumsadgang - Aure rådhus	100			
	Etablering av adgangskontroll kommunale bygg	500	500		
61106	Rehab. av overvannsledning Aure sentrum	2 500			
61302	Hovedplan for avløp	500			
	Hovedplan for vann	500			
61403	Utbedringsarbeider - Sør-Tustna vassverk	18 600	-		
61605	Aure vassverk - sikring av tilførselsledn. Steingeita-Aurdalen	13 100	-		
61607	Lesund vassverk - utskifting av sjøledn. Lesundstr.-Bugen	750			
61612	Rehabilitering av ledningsnett (avløp)	-	1 000		
61613	Brannstasjon/hjelpemiddellager	1 500			
61802	Generell fornyelse av ledningsnettet (vann)	1 900	1 000	1 000	1 000
61904	Fornyelse av brannkummer (selvkost vann)	1 800	1 000	1 000	1 000
	Bil - vaktmester kommunale bygg	-	400	-	-
	Lastebil m/kran			800	-
	Oppgradering strøsandlager			375	-
70501	Trafikksikkerhetstiltak (jfr. trafikksikkerhetsplan)	1 250	-	2 320	-
	Gang- og sykkelvei Aure sentrum - Kjelklia	-	-		
	Opparbeidelse av parkeringsplasser ved turløyper	950			
	Sikring av Fjellveien (tiltak med høyeste prioritet)	-			
	Mannskapsbil - Aure brannstasjon		7 300		
	Fremskutt enhet (bil 5-seter) - Aure brannstasjon		1 600		
	Oppgradering av mannskapsbil - Leira brannstasjon			700	-
	Fremskutt enhet (bil 3-seter) - Leira brannstasjon	1 200	-		
Sum		53 080	14 000	17 610	32 000